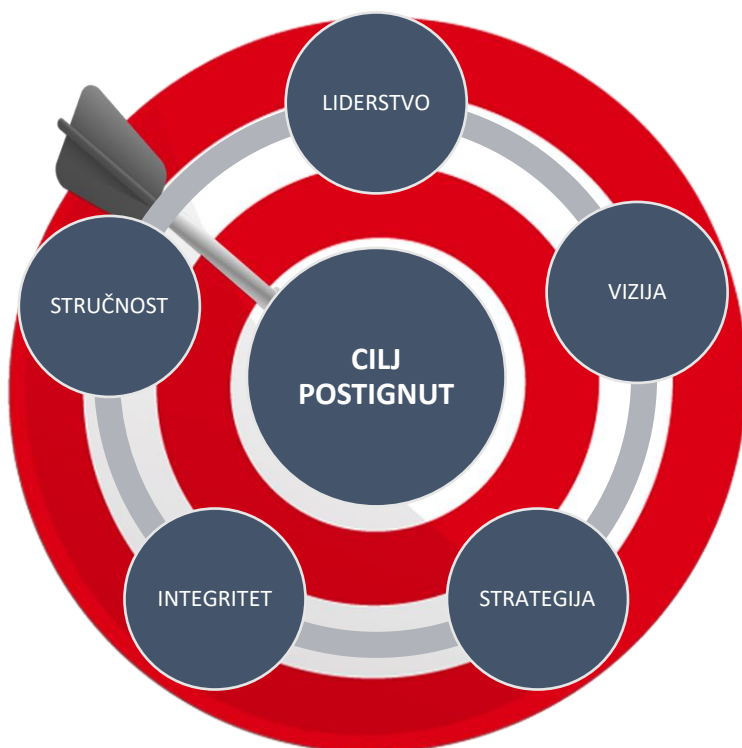

IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA

UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BIH ZA 2022. GODINU

„Kada mislite da se ciljevi ne mogu postići, ne prilagođavajte ciljeve, prilagodite korake“

Sarajevo, ožujak 2023. godine

SADRŽAJ

RIJEČ GENERALNOG REVIZORA.....	4
1. UVOD	8
1.1. O UREDU ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH.....	8
1.2. STRATEŠKE AKTIVNOSTI.....	9
1.3. PARLAMENTARNO POVJERENSTVO ODGOVORNO ZA REVIZIJU	10
1.4. PUBLIKACIJE UREDA ZA REVIZIJU.....	11
2. FINACIJSKA REVIZIJA.....	12
2.1. SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA FEDERACIJE BIH.....	17
2.2. SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA KANTONA, GRADOVA I OPĆINA.....	23
2.3. SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU ZAVODA, FONDOVA I AGENCIJA	26
2.4. SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU JAVNIH PODUZEĆA.....	29
2.5. PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ RANIJE PROVEDENIH FINACIJSKIH REVIZIJA	32
2.6. OBAVLJANJE PRETHODNIH FINACIJSKIH REVIZIJA ZA 2022. GODINU.....	34
3. REVIZIJA UČINKA.....	38
3.1. OBAVLJANJE REVIZIJE UČINKA U 2022. GODINI	42
3.1.1. REVIZIJA UČINKA – NOVE TEME.....	42
3.1.2. REVIZIJA UČINKA – PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA	45
3.2. PROVOĐENJE NOVIH PREDSTUDIJA.....	48
4. RAZVOJ, METODOLOGIJA I UPRAVLJANJE KVALITETOM	48
5. OSTALE AKTIVNOSTI	50
5.1. FINACIJE I RAČUNOVODSTVO	50
5.2. LJUDSKI RESURSI, PRAVNI I OPĆI POSLOVI	52
5.3. INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE.....	54
6. SURADNJA I KOMUNIKACIJE.....	56
6.1 LOKALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA	56
6.1. EKSTERNA KOMUNIKACIJA	58
6.1.1. UPITNIK SUBJEKATA FINACIJSKE REVIZIJE.....	59

6.1.2. UPITNIK SUBJEKATA REVIZIJE UČINKA.....	60
7. KOORDINACIJSKI ODBOR VRHOVNIH INSTITUCIJA ZA REVIZIJU.....	62
8. REZIME.....	63

RIJEČ GENERALNOG REVIZORA

Ambiciozno postavljen plan rada bio je vodilja Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u protekloj godini da poštenim i upornim djelovanjem na najbolji način ostvari svoje planove i radne zadatke. Izvršili smo 102 finansijske revizije i objavili šest izvještaja revizije učinka. Prvi put proveli smo osam praćenja postupanja po preporukama iz ranijih izvještaja finansijske revizije.

Nastojali smo u svakodnevnom radu posebno promovisati nezavisnost, inovativnost, povjerenje, profesionalnost i povjerljivost. Ostvarili smo napredak u nizu područja: povećana je implementacija preporuka datih u revizorskim izvještajima; osiguran je veći broj ljudskih i materijalnih resursa, edukacijom su unaprijeđene profesionalne kompetencije revizorskog i nerevizorskog osoblja; pojačana je saradnja s drugim revizijskim institucijama i profesionalnim tijelima u oblasti revizije na lokalnom i međunarodnom nivou; više smo zastupljeni u medijima i javnosti. Pri odabiru subjekata revizije, kao i dosad, bili smo usmjereni na aktuelne probleme i oblasti u Federaciji BiH. Sve to rađeno je kako bismo efikasno i odgovorno pratili utrošak javnih sredstava, pojačali transparentnost u njihovom trošenju i bili institucija koja utiče na provođenje zakonitosti i efikasnosti u društvenom sektoru na prostoru Federacije BiH. Kvalitet našeg rada prepoznali su i sami subjekti revizije, koji su u odgovorima na upitnike finansijske i revizije učinka pokazali da su zadovoljni načinom komunikacije s njima i provođenjem revizije.

Kao što je u djelu S. Kulenovića neimar imao cilj da jednim po jednim kamenom spoji lukom lijepog mosta dvije obale, tako je nama cilj da svojim radom spojimo zakon i red s našim društvenim prostorom. Ideal ljepote vodio je Kulenovićevog neimara, a nas ideal zakonitosti, transparentnosti i pravičnosti. Zato i vjerujemo da u naslijeđe narednim generacijama ostavljamo djelo koje će im osvjetljavati put u budućnost.

Dževad Nekić, generalni revizor

INTOSAI-P 20 – Principi transparentnosti i odgovornosti

VRI čine dio ukupnog pravnog i ustavnog sustava u svojim državama i odgovaraju određenim stranama, uključujući zakonodavna tijela i javnost. Odgovorne su za planiranje i provođenje poslova iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje odgovarajućih metodologija i standarda s ciljem promoviranja odgovornosti i transparentnosti nad provođenjem javnih aktivnosti, ispunjavanja svojih zakonskih obveza i odgovornosti na potpun i objektivan način.

Veliki izazov s kojim se suočavaju sve VRI jeste promoviranje boljeg razumijevanja njihovih različitih uloga i zadataka u društvu. U skladu sa svojim zakonskim nadležnostima i primjenljivim zakonskim okvirom, informacije o VRI bi, stoga, trebale biti uvijek dostupne i relevantne. Njihovi radni procesi, aktivnosti i proizvodi trebaju biti transparentni. One bi, također, trebale otvoreno komunicirati s medijima i drugim zainteresiranim stranama i biti vidljive u javnosti.

Princip 6:

- VRI upravlja svojim poslovima ekonomično, efikasno, efektivno i u skladu sa zakonima i propisima, i javno o tome izvještuje;
- Financijska izvješća VRI dostupna su javnosti i podliježu nezavisnoj vanjskoj reviziji ili parlamentarnom pregledu;
- VRI procjenjuje i izvještuje o svojim poslovima i učinku rada u svim oblastima, kao što je financijska revizija, revizija usklađenosti, sudski poslovi (VRI utemeljene kao sudovi), revizija učinka, ocjena programa i zaključci u vezi s poslovima javne uprave;
- VRI održava i razvija vještine i stručnosti potrebne za vršenje poslova s ciljem ispunjenja svoje misije i odgovornosti;
- VRI upoznaje javnost o svom ukupnom proračunu i izvještuje o porijeklu svojih financijskih sredstava (parlamentarna aproprijacija, opći proračun, ministarstvo financija, agencije, naknade) i kako se ta sredstva koriste;
- VRI procjenjuje i izvještuje o efikasnosti i efektivnosti korištenja svojih sredstava;
- VRI prati svoju vidljivost u javnosti, rezultate i utjecaj putem eksternog dostavljanja povratnih informacija.

KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI U 2022. GODINI

Pored Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2021. godinu revidirano je:

102 FINACIJSKE REVIZIJE

8 izvješća o praćenju realizacije preporuka

1.541 preporuka

18
TIMOVA

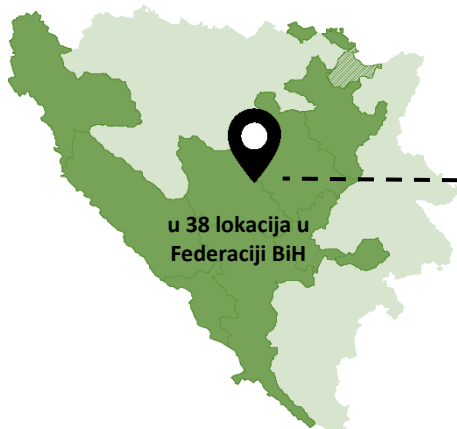

40
REVIZORA
FINACIJSKE
REVIZIJE

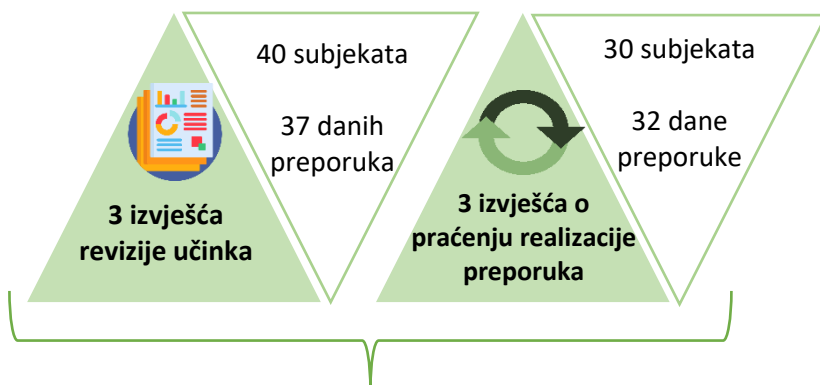

5
RUKOVODITELJA
SEKTORA

102
prethodne
revizije za
2022.
godinu

**589 službenih
putovanja**

6 IZVJEŠĆA REVIZIJE UČINKA

Pored objavljenih izvješća, provedena je predstudija i glavna studija za paralelnu reviziju učinka, koja se realizira u suradnji s DRI Crne Gore, te predstudija za jednu novu reviziju učinka, koje će se realizirati u 2023. godini.

- **5 timova**
- **10 revizora za reviziju učinka**

1. UVOD

Na temelju članka 6. stavak (2) Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine¹ i članka 51. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine² donosi se **Izvešće o aktivnostima Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH za 2022. godinu**,³ koje sadrži informacije o poslovanju i finansijsko izvješće Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH⁴ za tu godinu. Dostavlja se Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju i objavljuje na internetskoj stranici www.vrifbih.ba.

1.1. O UREDU ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH

TEMELJNI PODACI:

- **Od 2000. godine** Ured za reviziju je vrhovna revizijska institucija u Federaciji BiH
- **Zakonom o reviziji** uređeni su ciljevi, rukovođenje, nadležnosti i ovlaštenja, izvješćivanje i financiranje Ureda
- **Nezavisan** je u provođenju svojih dužnosti i nadležnosti i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije
- **Sjedište** je u Sarajevu, a područni uredi nalaze se u Mostaru, Tuzli i Bihaću
- **Rukovodstvo:** generalni revizor, i zamjenik koji mu pomaže u obavljanju dužnosti
- **Proračun za 2022. godinu:** 5.452.903 KM
- **Broj zaposlenih** s 31. 12. 2022. godine: pored generalnog revizora i zamjenika, bilo je zaposleno 75 osoba (59 revizorki i revizora)

ŠTO RADIMO:

- **Financijske revizije, revizije učinka i druge specifične revizije**
- **Preko 2.000 subjekata** u Federaciji BiH
- **Svake godine revidiramo** Izvešće o izvršenju Proračuna Federacije BiH, Parlament FBIH, Predsjednika FBIH, Vladu FBIH i njena ministarstva

¹ „Službene novine Federacije BiH“, br. 22/06; u daljnjem tekstu: Zakon o reviziji

² Broj: 12-02-3-3822/22 od 22. 12. 2022. godine.

³ U daljnjem tekstu: Godišnje izvješće

⁴ U daljnjem tekstu: Ured za reviziju

- **Primjenjujemo** INTOSAI standarde vrhovnih revizijskih institucija⁵ i revizijske standarde Međunarodne federacije računovođa (IFAC)
- **Osiguravamo nezavisna mišljenja** o izvršenju proračuna i finansijskim izvješćima, korištenju resursa i upravljanju državnom imovinom od Vlade, proračunskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Vršimo pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu **ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti** kojima ta institucija koristi svoje resurse
- **Informiramo** Parlament FBiH, druge zakonodavne organe i organe odlučivanja, kao i javnost, o nalazima revizije

1.2. STRATEŠKE AKTIVNOSTI

U ovoj godini nastavili smo provoditi aktivnosti iz Strategije razvoja 2021–2025. godine. Nastojali smo u svakodnevnom radu posebno promovirati nezavisnost, inovativnost, povjerenje, profesionalnost i povjerljivost.

Ostvarili smo napredak u nizu područja:

afirmirana je uloga Ureda kao nezavisne vrhovne revizijske institucije

proveden je veći broj revizija, s ciljem jačanja javne odgovornosti i dobrog upravljanja javnim sredstvima u Federaciji BiH

povećana je implementacija preporuka danih u revizorskim izvješćima

bili smo usmjereni na aktualne probleme i oblasti u FBiH

osiguran je veći broj ljudskih i materijalnih resursa i unaprijeđene su profesionalne kompetencije revizorskog i nerevizorskog osoblja

pojačana je suradnja s drugim revizijskim institucijama i profesionalnim tijelima u oblasti revizije na lokalnoj i međunarodnoj razini

više smo zastupljeni u medijima i javnosti

⁵ INTOSAI: Međunarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucija

1.3. PARLAMENTARNO POVJERENSTVO ODGOVORNO ZA REVIZIJU

Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju⁶ je zajedničko radno tijelo oba doma Parlamenta FBiH.

Povjerenstvo organizira javna saslušanja revidiranih subjekata u nadležnosti Federacije BiH, kojima prisustvuju predstavnici Ureda za reviziju. Cilj je da članovi Povjerenstva saslušaju razloge za utvrđene nepravilnosti, **te da izvijeste i daju zaključke Parlamentu FBiH, koji može na temelju nalaza i preporuka revizije smanjiti proračun jedne ili više institucija ili poduzeti druge odgovarajuće korektivne mjere.**⁷

Tijekom 2022. **Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju održalo je deset sjednica:**

- ✓ **2** – na kojima se raspravljalo o **14** izvješća financijske revizije proračunskih korisnika **za 2021. godinu;**
- ✓ **8** – na kojima se razmatralo usvajanje zapisnika s prethodnih sjednica, prijedlozi izmjena i dopuna Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH, dopisi Ureda vezani za „Naftne terminale Federacije“, godišnja financijska izvješća Ureda za 2021. godinu, izvješće o aktivnostima Ureda za 2021. godinu, Dokument okvirnog proračuna za 2023–2025. godinu, davale inicijative, te druga tekuća pitanja.

Na jednoj od sjednica raspravljalo se i o **Izvješću revizije učinka „Efikasnost drugostupanskih organa u postupanju po žalbama“.**

Revizija „Naftnih terminala Federacije BiH“, koja je uvrštena u Plan revizija za 2021/2022, privremeno je obustavljena zbog nemogućnosti dobivanja revizijskih dokaza. O obustavljanju revizije obaviješteni su Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju i drugi nadležni organi. Na svojoj 30. sjednici Povjerenstvo je donijelo sljedeći zaključak i urgenciju:

Postovani,

Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju je na svojoj 29. sjednici, održanoj 29.03.2022. godine, donijela Zaključak broj: 04/1-02-594/22-3 od 30.03.2022.godine, kojim se tražilo od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstva energije, rudarstva i industrije Federacije Bosne i Hercegovine i Operatora-terminali Federacije d.o.o. Sarajevo, da u roku od 15 dana od dana zaprimanja ovog Zaključka, dostavi Uredu za reviziju institucija Federacije BiH svu traženu dokumentaciju u vezi najavljene i planirane finasijske revizije “Naftnih terminala Federacije” d.o.o. Ploče za 2021. godinu.

S tim u vezi, Parlamentarna Komisija odgovorna za reviziju, na 30. sjednici održanoj 28.04.2022. godine, donosi ovu Urgenciju, kojom se traži od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Operatora-terminali Federacije d.o.o. Sarajevo, da u roku od 7 dana od dana zaprimanja ove urgencije, dostavi svu traženu dokumentaciju Uredu za reviziju institucija Federacije BiH, te o istom obavijesti Parlamentarnu komisiju odgovornu za reviziju.

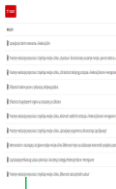
prilog: Zaključak broj: 04/1-02-594/22-3 od 30.03.2022.godine

⁶ U daljnjem tekstu: Povjerenstvo

⁷ Čl. 16. točka 4. Zakona o reviziji

1.4. PUBLIKACIJE UREDA ZA REVIZIJU

U 2022. godini na internetskoj stranici objavili smo sljedeće publikacije i akte:

izvješća o izvršenim finansijskim revizijama i revizijama učinka

Izveštje o najvažnijim nalazima i preporukama za 2021/2022. godinu

Izveštje o aktivnostima za 2021. godinu

Plan i program rada za 2023. godinu

saopćenja za javnost i informativna saopćenja o izvršenim revizijama

plan javnih nabava, konkurse, pozive i odluke

ažurirane INTOSAI principe i standarde

2. FINACIJSKA REVIZIJA

Financijska revizija obuhvaća

reviziju
financijskih
izvješća

i usklađenost aktivnosti,
financijskih transakcija i
informacija iskazanih u
financijskim izvješćima sa
zakonima i propisima

Prilikom obavljanja revizije, u skladu s revizijskim standardima, Ured pregleda financijska izvješća i pripadajuće račune institucija kod kojih se vrši revizija, s ciljem procjene jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Također, procjenjuje se primjenjuju li rukovoditelji institucija zakone i propise, koriste li sredstva za odgovarajuće namjene, ocjenjuje se financijsko upravljanje, funkcija unutarnje revizije i sustavi unutarnjih kontrola.⁸

Financijska revizija obavlja se u dva dijela; prvi dio je prethodna revizija, koja se vrši na terenu od listopada tekuće do siječnja naredne godine, dok se konačna revizija obavlja nakon predaje financijskih izvješća, a konačni rok utvrđen je planom revizije. Budući da ovo Godišnje izvješće obuhvaća provedene aktivnosti u tijeku jedne kalendarske godine, u nastavku su kronološki prikazane aktivnosti financijske revizije u 2022. godini:

Završetak prethodnih revizija koje su započete u listopadu 2021. godine i priprema za konačne revizije

Obavljanje konačnih revizija za 2021. godinu

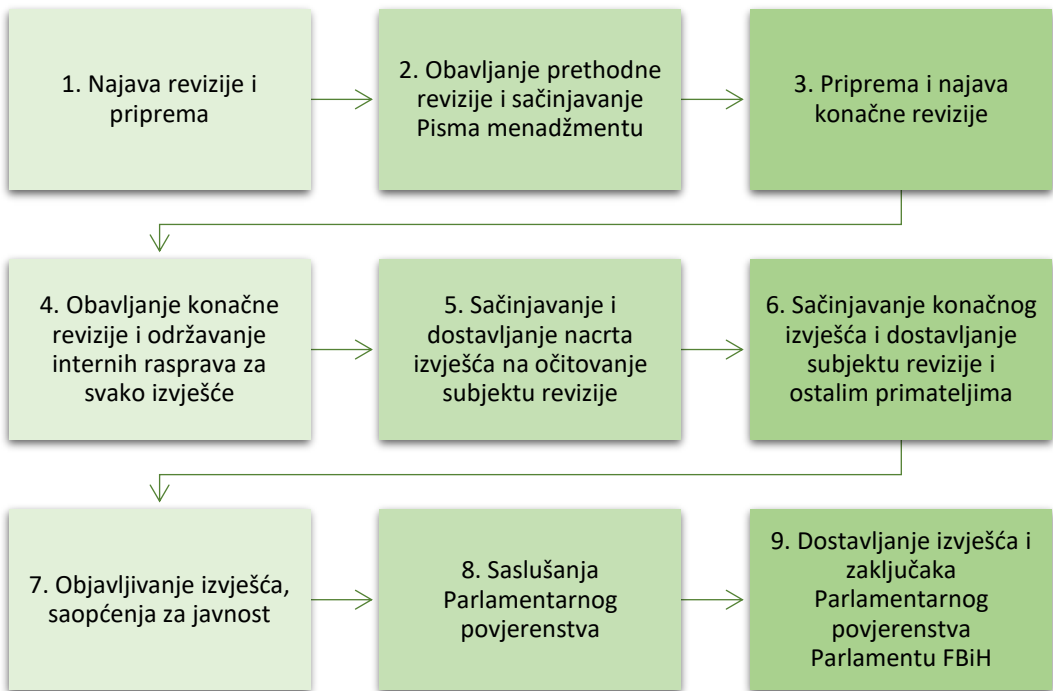
Početak obavljanja prethodnih revizija za 2022. godinu

⁸ Čl. 13. stav 1) i 2) Zakona o reviziji

U prethodnoj reviziji prati se primjena ranije danih preporuka,⁹ te se obavljaju drugi revizijski postupci u skladu s metodologijom. Nakon završetka prethodne revizije, u skladu s Međunarodnim revizijskim standardom 265,¹⁰ važni nedostaci u unutarnjim kontrolama, otkriveni tijekom revizije, saopćavaju se rukovodiocu subjekta revizije usmeno i/ili u formi Pisma menadžmentu.

U konačnoj reviziji obavljaju se završni testovi i sačinjava se nacrt izvješća o finansijskoj reviziji. S ciljem osiguranja kvaliteta, stručni kolegij Ureda vrši pregled i kontrolu svih nacrti i obavljaju se interne rasprave s revizorima. O izvješćima se raspravlja po grupama subjekata, odnosno po njihovoj srodnosti, kako bi se osigurala konzistentnost.

Finalni nacrti izvješća dostavljaju se subjektima revizije na očitovanje.¹¹ Nakon očitovanja, priprema se i dostavlja konačno izvješće o izvršenoj reviziji, te objavljuje na internetskoj stranici, u skladu sa Zakonom o reviziji.

Dijagram: Temeljni koraci u procesu revizije u Uredu za reviziju

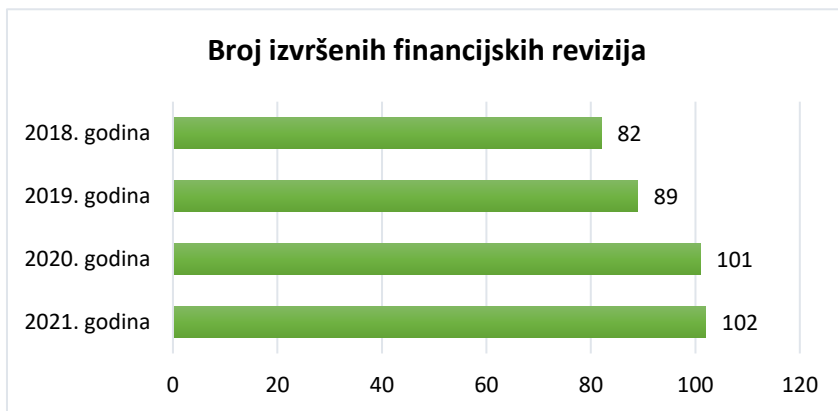
⁹ Čl. 13. stav 3) Zakona o reviziji

¹⁰ „Saopćavanje nedostataka u unutarnjim kontrolama onima koji su zaduženi za upravljanje i menadžmentu“

¹¹ Čl. 15. Zakona o reviziji

2.1 OBAVLJANJE FINACIJSKIH REVIZIJA ZA 2021. GODINU

- ✓ **Najveći broj izvršenih revizija dosad: 102**
- ✓ **Revizija „Naftnih terminala Federacije BiH“ privremeno obustavljena**
- ✓ **U skladu s Planom, sve revizije provedene do 30. rujna 2022. godine**
- ✓ **Sva izvješća dostavljena subjektima za reviziju i nadležnim institucijama, te objavljena na internetskoj stranici Ureda za reviziju i dobro medijski popraćena**
- ✓ **16 izvješća dostavljeno nadležnim organima za provođenje zakona**
- ✓ **Pregled revizija kod kojih su kvalificirane javne nabave dostavljen Agenciji za javne nabave**
- ✓ **Poslano 101 pismo menadžmentu o uočenim nepravilnostima iz prethodne revizije**

Poslove finacijske revizije obavljala su četiri sektora/organizacijske jedinice,¹² koje su organizirane prema vrsti subjekata za reviziju.

Za 2021. godinu izvršena je revizija Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2021. godinu (4.765.580.590) i 101 subjekta:

- 19 obveznih revizija,
- 7 korisnika Proračuna FBiH,
- 5 kantona, 7 proračunskih korisnika kantona, 2 grada i 13 općina,
- 27 zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova,
- 21 poduzeće u većinskom državnom vlasništvu.

¹² Sektor za finacijsku reviziju institucija FBiH, Sektor za finacijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina, Sektor za finacijsku reviziju zavoda, fondova i agencija i Sektor za finacijsku reviziju javnih poduzeća

Subjekti revizije dužni su dostaviti odgovor o poduzetim radnjama Uredu za reviziju u roku od 60 dana od dobivanja konačnog izvješća, radi premašivanja slabosti, neregularnosti i prekršaja identificiranih u revizorskom izvješću.¹³ **Odgovor o poduzetim radnjama nakon izvršenih revizija za 2021. godinu nije dostavilo pet subjekata: Hercegovačko-neretvanski kanton, Županija Zapadnohercegovačka, Javno poduzeće „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj, „Binas“ d.d. Bugojno, Tehnički remontni zavod Hadžići.**

Sačinjeno je **Revizorsko izvješće o najvažnijim nalazima i preporukama za 2021/2022. godinu** u skladu s člankom 16(6) Zakona o reviziji. U njemu su prezentirani temeljni podaci o svim provedenim revizijama za 2021/2022. godinu, te glavni nalazi i preporuke. Dostavljeno je Parlamentu FBiH i objavljen na internetskoj stranici Ureda za reviziju, u skladu sa Zakonom o reviziji.

U tabeli je pregled danih mišljenja za 2021. godinu po grupama subjekata.

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Ukupno revidirano	Dano mišljenje							
			o financijskim izvješćima				o usklađenosti sa zakonskim propisima			
			Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2021. godinu	1	0	1	0	0	0	1	0	0
2	Korisnici proračuna FBiH	26	18	7	0	1	9	17	0	0
3	Kantoni i kantonalni proračunski korisnici	12	2	10	0	0	2	10	0	0
4	Gradovi i općine	15	0	12	3	0	0	15	0	0
5	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	27	13	12	2	0	3	24	0	0
6	Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu	21	0	13	8	0	0	14	7	0
	Ukupno	102	33	55	13	1	14	81	7	0

¹³ Članak 16(3) Zakona o reviziji

U skladu sa Zakonom o reviziji, u tijeku obavljanja prethodne revizije izvršena je ocjena postupanja po preporukama iz prethodnih izvješća, i to kod 74 subjekta za 1.379 preporuka. Analiza i ocjena postupanja po preporukama nije se vršila kod 24 subjekta kod kojih su se revizije obavljale prvi put i kod četiri subjekta kod kojih je proteklo više od deset godina od posljednje izvršene revizije.

U tabeli je pregled broja danih preporuka za 2021. godinu i ocjena postupanja po preporukama iz ranijih revizija:

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Broj danih preporuka za 2021. godinu	Postupanje po preporukama danim u izvješćima u ranijim godinama				
			Realizirano	Djelomično realizirano	Nije realizirano	Bez ocjene/ Neprovodivo	UKUPNO (4+5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Izvešće o izvršenju Proračuna FBiH za 2021. godinu	20	3	0	19	3	25
	Postotak (%)		12%	0%	76%	12%	100%
2	Korisnici proračuna FBiH	272	106	35	142	39	322
	Postotak (%)		33%	11%	44%	12%	100%
3	Kantoni i kantonalni proračunski korisnici	200	39	32	94	5	170
	Postotak (%)		23%	19%	55%	3%	100%
4	Gradovi i općine	292	138	84	73	21	316
	Postotak (%)		44%	27%	23%	7%	100%
5	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	380	173	52	107	20	352
	Postotak (%)		49%	15%	30%	6%	100%
6	Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu	377	76	29	75	14	194
	Postotak (%)		39%	15%	39%	7%	100%
UKUPNO		1.541	535	232	510	102	1379

U nastavku je pregled ostalih aktivnosti koje su provedene u vezi s finansijskim revizijama za 2021. godinu:

- Ured za reviziju, u skladu s člankom 16(1) Zakona o reviziji, može dostaviti konačno izvješće bilo kojoj instituciji na nadležno postupanje, a u skladu s člankom 19. dužan je obavijestiti nadležne organe za provođenje zakona kada postoje indicije značajnih kršenja zakona. Krajem 2021. godine, shodno ovim odredbama, **poslano je 16 izvješća o finansijskoj reviziji za 2021. godinu nadležnim organima za provođenje zakona i skrenuta im je pažnja na određene nalaze.** Još u ranijem razdoblju Ured za reviziju stavio je na raspolaganje svoje resurse tužilaštvima radi bolje suradnje i postupanja po dostavljenim revizorskim izvješćima;
- poslan je Upitnik svim revidiranim subjektima iz 2021. godine (poglavlje 6.1).

2.1. SEKTOR ZA FINANCIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA FEDERACIJE BiH

U Sektoru za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH do kraja rujna 2022. godine izvršene su konačne revizije za 2021. godinu Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH i 26 institucija koje su financirane iz Proračuna FBiH.

Proračun Federacije BiH za 2021. godinu planiran je za 62 institucije u iznosu od 5.481.251.699 KM, dok su ukupno ostvareni rashodi i izdaci iznosili 4.765.580.590 KM.

Nakon revizije Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2021. godinu dano je mišljenje s rezervom i na finansijska izvješća i na usklađenosti sa zakonima i drugim propisima i dano je 20 preporuka. Ovo je konsolidirano izvješće, koje daje sliku potrošnje na razini Proračuna Federacije BiH.

Izvršena je revizija 26 korisnika proračuna, čiji je proračun planiran u iznosu od 5.262.305.159 KM (96% od ukupnog Proračuna FBiH), a ukupni rashodi i izdaci iznosili su 4.567.857.802 KM (95,85% od ukupno iskazanih rashoda i izdataka).

U nastavku su iskazani rashodi i izdaci u Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2021. godinu, s danim mišljenjem i brojem preporuka:

(u KM)

Redni broj	Subjekti revizije	Izvršenje proračuna za 2021. godinu	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o finansijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2021. godinu	4.765.580.590	S rezervom	S rezervom	20

Najvažniji nalazi iz Izvješća o finansijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2021. godinu su:

- Nije se sustavno pristupilo okončanju raspolaganja svim pravima i obvezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom i utvrđivanju točnog iznosa duga, zaduživanja i ostalih obveza bivših institucija koje su s federalne prešle na državnu razinu (Federalno ministarstvo obrane, Vojska FBiH, Carinska uprava i Obavještajno-sigurnosna agencija), za koje je Vlada FBiH i dalje odgovorna. Posljedica toga je da nismo mogli potvrditi stanje stalnih sredstava u iznosu od 28.367.736 KM, potraživanja i plasmana u iznosu od 16.263.774 KM, te obveza i razgraničenja u iznosu od 79.662.188 KM, iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora.
- Proračunom FBiH planirana su sredstva za Projekt zapošljavanja, Garancijski fond pri Razvojnoj banci FBiH, Subvencije privatnim poduzećima i poduzeticima – Fond za stabilizaciju privrede zbog COVID-a 19, koja su djelomično ili nisu realizirana, a za financiranje Fonda solidarnosti odobreno je samo 18,9% potrebnih sredstava, iako je financiranje ovog Fonda predviđeno posebnim zakonom. Također, nisu planirana dovoljna sredstva za izmirenje dospjelih obveza po temelju pravosnažnih presuda, s ciljem smanjenja troškova zateznih kamata i sudskih troškova. Zbog toga planiranje Proračuna FBiH za 2021. godinu nije u potpunosti izvršeno u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH.
- Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH nije sačinjeno u skladu s člankom 97. Zakona o proračunima u FBiH jer ne sadrži objašnjenja većih odstupanja, početno i završno stanje imovine, obveza i izvora vlasništva, te podatke o svim promjenama na temelju zaduživanja i upravljanja dugom.
- Vlada FBiH je, na prijedlog proračunskih korisnika, usvajala programe utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera, iako po prethodnim programima proračunski korisnici nisu izvršili raspodjelu s jasno utvrđenom svrhom dodjele, mjerljivim kriterijima, transparentno, niti su poduzimali adekvatne mjere i aktivnosti u dijelu nadzora i izvješćivanja, što ukazuje na to da nije osigurano efikasno upravljanje proračunskim sredstvima, u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2021. godinu. Pojedini transferi se planiraju i realiziraju, iako nemaju zakonski temelj. Za financiranje pojedinih oblasti tekućih transfera nisu doneseni zakonski propisi, a za neke zakonski propisi nisu usuglašeni sa Zakonom o proračunima u FBiH.
- Programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera Vlada FBiH je odobrala interventna sredstva koja je na zahtjev korisnika, bez javnog poziva, odobravao rukovoditelj organa uprave. Ovakav način raspodjele nije transparentan, u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2021. godinu.

- Utvrđena je nedosljedna primjena Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, kod utvrđivanja prava na naknadu i isplate naknade članovima radnih tijela, jer je Uredbom isplata naknade uvjetovana obavljanjem poslova izvan radnog vremena, što se ne može potvrditi u svim slučajevima u kojima je došlo do isplate, kao i broju radnih tijela u koja se imenuju, s obzirom na to da jedno lice može biti angažirano najviše u dva radna tijela.
- Obračun naknada članovima povjerenstava nije imao tretman plaće, odnosno oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima i njihovim provedbenim propisima.
- Uredbom o interventnim mjerama za pomoć ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19, koju je donijela Vlada FBiH, nije propisan način dokumentiranja održavanja konkurentnosti, zbog čega ispunjenje ovog cilja nije ocijenjeno, niti je propisan način vršenja provjere uvjeta utvrđenih u dijelu neprihvatljivosti korisnika. Također, nije postignuto ispunjenje općeg i posebnog cilja koji se odnosi na očuvanje radnih mjesta, u skladu s člankom 3. Uredbe.

U nastavku je pregled iskazanih rashoda i izdataka u financijskim izvješćima revidiranih proračunskih korisnika, s danim mišljenjem i brojem preporuka za 2021. godinu:

(u KM)

Redni broj	Subjekti revizije	Izvršenje proračuna za 2021. godinu	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o financijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Parlament Federacije BiH	14.187.606	Pozitivno	S rezervom	13
2.	Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH	2.411.754	Pozitivno	S rezervom	12
3.	Vlada Federacije BiH	11.545.381	S rezervom	S rezervom	8
4.	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova	7.115.696	S rezervom	Pozitivno	6
5.	Federalno ministarstvo pravde	3.457.240	Pozitivno	S rezervom	12
6.	Federalno ministarstvo financija	1.120.600.271	Pozitivno	S rezervom	30
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	56.476.862	Pozitivno	S rezervom	12
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	73.162.291	Pozitivno	S rezervom	11

9.	Federalno ministarstvo zdravstva	95.085.036	Pozitivno	S rezervom	17
10.	Federalno ministarstvo trgovine	1.373.849	Pozitivno	Pozitivno	5
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	6.750.313	S rezervom	S rezervom	11
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	92.819.865	Pozitivno	Pozitivno	10
13.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida obrambeno-oslobodilačkog rata	338.686.216	Pozitivno	Pozitivno	9
14.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	64.278.416	Pozitivno	Pozitivno	3
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	179.953.846	Pozitivno	S rezervom	10
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.425.192	S rezervom	S rezervom	14
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	26.890.623	Pozitivno	Pozitivno	3
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	5.719.253	Pozitivno	S rezervom	10
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	2.814.629	S rezervom	S rezervom	12
20.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH	13.720.763	S rezervom	Pozitivno	13
21.	Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa Bihać	2.770.236	Pozitivno	Pozitivno	6
22.	Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa Busovača	2.895.234	Pozitivno	S rezervom	4
23.	Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa Orašje	4.023.710	Pozitivno	S rezervom	8
24.	Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	22.936.845	S rezervom	S rezervom	14
25.	Federalni zavod za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje	2.398.920.034	Suzdržano	S rezervom	13
26.	Federalna uprava za inspeksijske poslove	8.836.641	Pozitivno	S rezervom	6
UKUPNO		4.567.857.802			272

Najvažniji nalazi iz obavljenih revizija su:

- Knjigovodstveno evidentiranje nije izvršeno na temelju relevantne dokumentacije i u izvještajnom razdoblju na koje se odnosi, što je utjecalo na istinito i fer prikazivanje u financijskim izvješćima.
- Sustav unutarnjih kontrola još uvijek nije implementiran kako je predviđeno Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i ostalim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- Nije uspostavljena funkcionalna unutarnja revizija u skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.
- Radno vrijeme i evidencije o radnom vremenu nisu usklađene s odredbama Odluke Vlade FBiH o radnom vremenu u federalnim organima državne službe i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.
- Registar proračunskih korisnika proračuna u FBiH nije u potpunosti usklađen sa Zakonom o proračunima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika Proračuna FBiH, što je utjecalo na planiranje i realizaciju sredstava za rad Parlamenta FBiH, Predsjednika i dva potpredsjednika FBiH, Federalne uprave civilne zaštite i Federalnog štaba civilne zaštite.
- Korisnici nisu obavljali poslove za koje su nadležni u skladu s posebnim zakonima i drugim propisima kojima su utvrđeni ti poslovi.
- Zbog neusklađenosti propisa nije jasno utvrđen status Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje te nije osigurano evidentiranje prihoda i rashoda namijenjenih za isplatu mirovina i rad Zavoda, praćenje svih prihoda i rashoda i izvješćivanje. Prilikom planiranja i izvješćivanja trebalo bi osigurati podatke o izvorima i utrošku sredstava. Prelaskom Federalnog zavoda na trezorsko poslovanje nije moguće utvrditi iznos proračunskih sredstava utrošenih za financiranje obveza po temelju prava utvrđenih člankom 129. Zakona o MIO (mirovine ostvarene pod povoljnijim uvjetima), niti je poznato koliko je sredstava za redovne mirovine isplaćeno iz doprinosa za MIO.
- Angažiranje vanjskih suradnika temeljem ugovora o djelu vršeno je za obavljanje redovnih poslova, utvrđenih pravilnicima o unutarnjoj organizaciji, za što nije provedena procedura prema Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Nije se mogla potvrditi transparentnost izbora osoba s kojima su zaključeni ugovori o djelu, način utvrđivanja visine naknade, tj. vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora.

- Za raspodjelu sredstava tekućih transfera kod pojedinih korisnika nisu doneseni jasni i mjerljivi kriteriji, zbog čega se izbor korisnika u najvećoj mjeri zasnivao na subjektivnoj ocjeni. Navedeno ukazuje na to da nije osigurano transparentno i efikasno upravljanje proračunskim sredstvima, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna FBiH za 2021. godinu.
- Sredstva na poziciji transfera planiraju se i odobravaju određenim proračunskim korisnicima konstantno, iz godine u godinu, iako u prethodnim godinama nisu poduzimali adekvatne mjere i aktivnosti u dijelu nadzora nad namjenskim utroškom sredstava transfera, izvješćivanja i praćenja efikasnosti uložениh sredstava, niti su s pojedinim korisnicima zaključeni ugovori.
- Nismo mogli potvrditi da su sredstva financijske pomoći u uvjetima pandemije COVID-19 namjenski utrošena, jer je kod jednog broja korisnika smanjen broj radnika na 31. 12. 2020. u odnosu na 30. 9. 2020. godine. Federalna ministarstva energije, rudarstva i industrije, okoliša i turizma i prometa i komunikacija nisu utvrdila nenamjenski utrošak kod korisnika koji su smanjili broj radnika, niti su provela postupak za povrat nenamjenski utrošenih sredstava u slučaju nezakonitog i nenamjenskog korištenja, kako je utvrđeno člankom 38. Uredbe o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19. Određeni korisnici nisu opravdali sredstva na način utvrđen Uredbom i zaključenim ugovorima s korisnicima, kojima je propisano da u svrhu održavanja likvidnosti korisnik odobrena sredstva može koristiti samo za isplatu minimalnih bruto plaća ili za troškove poslovanja.
- Nisu poduzimane sve propisane radnje na naplati potraživanja od krajnjih korisnika za pravna lica i kantone, koja su na temelju supsidijarnih ugovora prenesena na krajnje korisnike, prema članku 46. Zakona o proračunima u FBiH.
- Obveze po pravosnažnim presudama, izvršnim sudskim rješenjima iz radnog odnosa, koje se odnose na tekuću i prethodne godine, nisu iskazane u financijskim izvješćima ili su iskazane na pogrešnim pozicijama, što nije u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH.
- Popis imovine i obveza i izvora sredstava kod jednog broja korisnika nije obavljen shodno važećim propisima. Status imovine i obveza institucija koje su u prethodnom razdoblju prešle na državnu razinu nije riješen (bivše Federalno ministarstvo obrane i Vojska FBiH; Carinska uprava i Obavještajno-sigurnosna agencija). Pojedine federalne institucije ne posjeduju dokumentaciju kojom bi se potvrdilo da su u vlasništvu Federacije BiH, a dio imovine nije bio ni dostupan, što je dovelo u pitanje točnost i istinitost iskazane imovine.
- Nabave roba, usluga i radova nisu u potpunosti vršene prema Zakonu o javnim nabavama u dijelu planiranja nabava, odabira postupka, izrade tenderske dokumentacije, blagovremenog pokretanja postupka, nastavka suradnje s dobavljačima iz prethodnog razdoblja, praćenja realizacije zaključenih ugovora.

- Federalno ministarstvo financija nije ispoštovalo zakonske odredbe utvrđene Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i drugim propisima u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte koji se realiziraju putem posebnih projektnih računa i posebnih transakcijskih namjenskih računa izvan JRT-a.
- Ukupna taksa na nepovučena kreditna sredstva, zaključno s 31. 12. 2021. godine, iznosila je 891.955.894 KM, od čega se na taksu plaćenu u 2021. odnosi 6.123.832 KM.

2.2. SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA KANTONA, GRADOVA I OPĆINA

U Sektoru su izvršene revizije 27 subjekata za 2021. godinu, i to pet kantona, sedam kantonalnih proračunskih korisnika i 15 jedinica lokalne samouprave.

Revidirano je pet kantona koji nisu bili obuhvaćeni planom revizije prethodne godine. Njihovi proračuni planirani su u ukupnom iznosu od 1.978.942.953 KM. **Ukupni prihodi i primici revidiranih kantona iskazani su u konsolidiranim financijskim izvješćima u iznosu od 1.794.345.931 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 1.732.998.472 KM.**

Pored kantona, izvršene su (prvi put) revizije sedam kantonalnih proračunskih korisnika, čiji proračuni su planirani u ukupnom iznosu od 78.169.792 KM, dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 70.351.644 KM.

Obavljene su i revizije dva grada i 13 općina, čiji su proračuni planirani u ukupnom iznosu od 231.220.009 KM. Ukupni prihodi i primici u njihovim financijskim izvješćima iskazani su u iznosu od 179.997.866 KM, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 160.696.280 KM.

Predmet revizije četiri revidirane jedinice lokalne samouprave bila su konsolidirana financijska izvješća (godišnja izvješća za proračune jedinica lokalne samouprave), koja čine pojedinačna godišnja financijska izvješća ukupno 19 proračunskih korisnika.

U nastavku je pregled revidiranih subjekata za 2021. godinu, s iskazanim ukupnim rashodima i izdacima u financijskim izvješćima revidiranih subjekata, danim mišljenjima i brojem preporuka za 2021. godinu:

(u KM)

Redni broj	Subjekti revizije	Rashodi i izdaci	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o financijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Kanton Sarajevo	958.399.515	S rezervom	S rezervom	28
2.	Hercegovačko-neretvanski kanton	251.736.704	S rezervom	S rezervom	27
3.	Unsko-sanski kanton	212.710.308	S rezervom	S rezervom	28
4.	Srednjobosanski kanton	217.629.762	S rezervom	S rezervom	24
5.	Županija Zapadnohercegovačka	92.522.183	S rezervom	S rezervom	25
6.	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona	29.294.415	S rezervom	S rezervom	13
7.	Ministarstvo saobraćaja i veza Hercegovačko-neretvanskog kantona	9.994.290	S rezervom	S rezervom	12
8.	Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo	7.004.396	Pozitivno	Pozitivno	3
9.	Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Posavske	7.534.237	S rezervom	S rezervom	11
10.	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona	5.994.898	Pozitivno	Pozitivno	7
11.	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona	8.233.887	S rezervom	S rezervom	10
12.	Ministarstvo gospodarstva Hercegbosanske županije	2.295.521	S rezervom	S rezervom	12
13.	Općina Ilidža	23.989.800	S rezervom	S rezervom	22
14.	Općina Novo Sarajevo	19.880.643	S rezervom	S rezervom	14
15.	Općina Travnik	15.444.456	S rezervom	S rezervom	24
16.	Grad Gradačac	14.182.013	S rezervom	S rezervom	19
17.	Općina Konjic	13.892.403	S rezervom	S rezervom	21
18.	Grad Srebrenik	11.300.461	S rezervom	S rezervom	17
19.	Općina Vogošća	10.740.430	S rezervom	S rezervom	12
20.	Općina Tomislavgrad	9.753.863	Negativno	S rezervom	23
21.	Općina Čitluk	8.950.117	S rezervom	S rezervom	17
22.	Općina Vitez	8.187.219	S rezervom	S rezervom	22
23.	Općina Orašje	6.802.362	S rezervom	S rezervom	15

24.	Općina Gornji Vakuf-Uskoplje	5.142.260	S rezervom	S rezervom	23
25.	Općina Kladanj	4.377.270	Negativno	S rezervom	20
26.	Općina Busovača	5.803.810	S rezervom	S rezervom	23
27.	Opština Bosansko Grahovo	2.249.173	Negativno	S rezervom	20
UKUPNO		1.964.046.396			492

Revizijom su utvrđeni propusti i nepravilnosti za koje su dane odgovarajuće preporuke. Najvažniji nalazi i preporuke su:

- Sustavi financijskog upravljanja i kontrola kod značajnog broja revidiranih subjekata nisu uspostavljeni na način propisan Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
- Ministarstva financija pojedinih kantona još uvijek nisu uspostavila zajedničke jedinice unutarnje revizije u skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, kao ni funkcije proračunskog nadzora u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH. Određeni gradovi i općine također nisu uspostavili jedinice unutarnje revizije u skladu s važećim propisima.
- Prilikom pripreme, izrade i izvršenja proračuna nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH i odredbe zakona o izvršavanju kantonalnih proračuna i odluka o izvršenju proračuna gradova i općina.
- U pojedinim gradovima i općinama nisu donesene računovodstvene politike usuglašene s Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i trezor, i nisu dosljedno primijenjene, što je rezultiralo pogrešnim iskazivanjima u financijskim izvješćima.
- Jedinice lokalne samouprave nisu uspostavile potpune evidencije o stalnim sredstvima, ne posjeduju potpunu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu raspolaganja i ne primjenjuju dosljedno računovodstvene politike u dijelu koji se odnosi na stalna sredstva. S javnim poduzećima kojima su objekti komunalne infrastrukture povjereni na upravljanje nisu uređeni međusobni odnosi.
- Kratkoročna potraživanja i plasmani nisu realno iskazani, u okviru redovnih iskazana su i sumnjiva potraživanja i ona čija je naplata neizvjesna, a nisu poduzimane ni dovoljne aktivnosti na njihovoj naplati.
- Dugoročne obveze po temelju ugovora o kreditima kod pojedinih revidiranih subjekata nisu knjigovodstveno evidentirane, pogrešno su evidentirane ili nije izvršeno usklađivanje njihovog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, zbog čega financijska izvješća ne daju točan pregled dugoročnih obveza i izvora sredstava.
- Financijski rezultati i viškovi prihoda i rashoda kod pojedinih revidiranih subjekata nisu točno iskazani.
- Periodična i godišnja izvješća nisu se sačinjavala na način propisan Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

- Postupci javnih nabava nisu se provodili u potpunosti u skladu s važećim propisima o javnim nabavama.
- Pojedini gradovi i općine nisu uspostavili registre proračunskih korisnika u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i nisu okončali aktivnosti na uspostavljanju trezorskog sustava poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.
- Za redovne poslove i poslove sistematizirane pravilnicima o unutarnjoj organizaciji angažiraju se osobe na temelju ugovora o djelu.
- Raspodjela tekućih i kapitalnih transfera nije se vršila na temelju jasno utvrđenih i mjerljivih kriterija, a nije uspostavljen ni nadzor nad namjenskim utroškom tekućih i kapitalnih transfera.

2.3. SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU ZAVODA, FONDOVA I AGENCIJA

U okviru Sektora za finacijsku reviziju zavoda, fondova i agencija izvršeno je 27 revizija za 2021. godinu, i to: šest zavoda na federalnoj i kantonalnoj razini (četiri zavoda za zdravstveno osiguranje, Federalni zavod za zapošljavanje i Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, 17 javnih ustanova na kantonalnoj i općinskoj razini (osam službi za zapošljavanje, četiri doma zdravlja, četiri bolnice i jedna ustanova za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje) i četiri federalne agencije. Kod šest subjekata revizija je obavljena prvi put.

Kod određivanja subjekata za reviziju, kao i prethodne godine, zbog pandemije prioritet je dan oblasti zdravstva, odnosno kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja i javnim ustanovama iz oblasti zdravstva. Ostali subjekti planirani su na temelju visine proračuna, rizika poslovanja, njihovog značaja za društvo i utvrđenih propusta i nepravilnosti u trošenju javnih sredstava u prethodnom revidiranom razdoblju.

Finacijski planovi revidiranih subjekata iznosili su 1.369.585.619 KM.¹⁴ Njihovi ukupni prihodi i primici, iskazani u finacijskim izvješćima za 2021. godinu, iznosili su 1.240.768.982 KM, a rashodi i izdaci 1.210.031.603 KM. Iskazali su finacijski rezultat za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 30.689.111 KM (negativan finacijski rezultat iskazala su tri subjekta u ukupnom iznosu od 9.640.325 KM).

Obveze svih revidiranih subjekata na 31. 12. 2021 godine, iskazane u finacijskim izvješćima za 2021. godinu, iznosile su 170.337.324 KM. Najvećim dijelom odnose se na kratkoročne obveze, a najznačajnije su iskazane kod Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (36.503.806 KM).

---

¹⁴ Dom zdravlja Mostar – nije donesen finacijski plan za 2021. godinu; iskazani ostvareni prihodi za 2021. godinu

U nastavku je pregled revidiranih subjekata za 2021. godinu, s iskazanim ukupnim rashodima i izdacima u financijskim izvješćima revidiranih subjekata, danim mišljenjima i brojem preporuka za 2021. godinu:

(u KM)

Redni broj	Subjekti revizije	Rashodi i izdaci	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o financijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	Federalni zavod za zapošljavanje	59.552.069	S rezervom	S rezervom	19
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH	205.763.638	Pozitivno	S rezervom	8
3.	Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke	55.632.692	Pozitivno	S rezervom	19
4.	Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije	30.456.118	S rezervom	S rezervom	17
5.	Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo	439.722.475	Pozitivno	S rezervom	21
6.	Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde	18.457.502	S rezervom	S rezervom	24
7.	Agencija za vodno područje Jadranskog mora	4.392.156	S rezervom	S rezervom	11
8.	Agencija za vodno područje rijeke Save	17.684.459	S rezervom	Pozitivno	5
9.	Županijski zavod za upošljavanje Livno	3.044.749	S rezervom	S rezervom	9
10.	Javna ustanova „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“	40.673.737	S rezervom	S rezervom	12
11.	Javna ustanova Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona	22.818.799	Pozitivno	S rezervom	11
12.	Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna Travnik	11.249.566	Pozitivno	Pozitivno	4
13.	Javna ustanova Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	20.141.120	Pozitivno	S rezervom	11
14.	Služba za zapošljavanje Županije Zapadnohercegovačke	5.583.350	Pozitivno	S rezervom	13
15.	Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Mostar	15.916.179	Pozitivno	Pozitivno	4
16.	Javna ustanova Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona Bihać	9.877.297	Negativno	S rezervom	16
17.	Javna ustanova za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje – lječilište „Reumal“ Fojnica	7.350.622	Pozitivno	S rezervom	17
18.	Javna zdravstvena ustanova Opća bolnica u Sanskom Mostu	3.333.564	S rezervom	S rezervom	15
19.	Javna ustanova Kantonalna bolnica Zenica	81.394.078	Negativno	S rezervom	31
20.	Javna ustanova Bolnica za plućne bolesti i tuberkulozu Travnik	4.961.235	S rezervom	S rezervom	10
21.	Javna zdravstvena ustanova Opća bolnica „Dr. Mustafa Beganović“ Gračanica	7.297.578	S rezervom	S rezervom	15
22.	Dom zdravlja Mostar	15.326.470	S rezervom	S rezervom	18

23.	Javna ustanova Dom zdravlja Kantona Sarajevo	79.054.252	S rezervom	S rezervom	28
24.	Javna zdravstveno-nastavna ustanova Dom zdravlja „Dr. Mustafa Šehović“ Tuzla	25.086.892	Pozitivno	S rezervom	13
25.	Javna ustanova „Dom zdravlja“ Zenica	19.281.628	Pozitivno	S rezervom	9
26.	Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine	3.027.303	Pozitivno	S rezervom	5
27.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja	2.952.075	Pozitivno	S rezervom	15
UKUPNO		1.210.031.603			380

U izvršenim revizijama zavoda, agencija i javnih ustanova utvrđeni su određeni propusti i nepravilnosti za koje su dane odgovarajuće preporuke. Najvažniji nalazi, a ujedno i nalazi koji su konstatirani kod većeg broja subjekata su:

- Sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i ostalim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- Jedinice za unutarnju reviziju nisu uspostavljene u skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.
- Godišnji popis imovine i obveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije izvršeno u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- Nisu dosljedno primijenjeni Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja, posebno u dijelu: priznavanja prihoda po temelju doniranih namjenskih novčanih sredstava; priznavanja prihoda od prodaje učinaka; procjene neizvjesnosti u vezi stalnosti poslovanja; iskazivanja i mjerenja zaliha; mjerenja cjelokupne grupe stalnih sredstava nakon početnog priznavanja; priznavanja prihoda po temelju ukidanja rezerviranja, kao i rashoda na ime novih rezerviranja po sudskim sporovima; vršenja procjene postojanja indicija da je vrijednost neke imovine umanjena, odnosno procjene nadoknadivog iznosa.
- Nabave roba i usluga nisu vršene u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavama i provedbenim aktima Zakona. Osim toga, jedan broj subjekata nije sačinio planove javnih nabava u skladu sa stvarnim potrebama i tako da se detaljno planira potrošnja sredstava putem provođenja jednog od postupaka propisanih Zakonom, uz jasno definiranje predmeta i pojedinačno procijenjene vrijednosti nabave.
- Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite većina kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja nije vršila putem postupka javne nabave, kako to nalaže Zakon o zdravstvenoj zaštiti.

- Dio kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja nije vršio praćenje i kontrolu izvršenja ugovorenih usluga, što nije u skladu s Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, kao ni zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s pružanjem usluga zdravstvene zaštite.
- Prijem zaposlenika na određeno i neodređeno vrijeme bez javnog oglašavanja vršen je primjenom kantonalnih uredbi kojima su propisana izuzeća od obveze javnog oglašavanja, što nije u skladu s odredbama Zakona o radu.

Osim ovih nalaza koji su konstatirani kod većeg broja subjekata, utvrđeni su značajni nalazi iz okvira nadležnosti sljedećih subjekata:

- Kod Federalnog zavoda za zapošljavanje realizacija zaključenih, a nerealiziranih ugovora za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja u značajnom iznosu prenesena je u 2022. godinu, iako su za te namjene u Financijskom planu za 2021. godinu bila osigurana sredstva. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, a za posljedicu je imalo smanjenje efekata zapošljavanja.
- Kod Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH pravo na korištenje lijekova po posebnim programima nije odobravano uz osiguranje dodatnih finansijskih sredstava. Također, imenovana povjerenstva za izdavanje suglasnosti za liječenje osiguranih osoba FBiH na teret sredstava Fonda solidarnosti pri uvođenju pacijenata u pravo korištenja lijekova nisu primjenjivala Uputstvo o uspostavi Liste čekanja za lijekove s liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH.

2.4. SEKTOR ZA FINACIJSKU REVIZIJU JAVNIH PODUZEĆA

U Sektoru je, od planirane 22, izvršena 21 revizija, od kojih je osam obavljeno prvi put. Planirana revizija finansijskih izvješća „Naftnih terminala Federacije BiH“ d.o.o. Ploče za 2021. godinu nije obavljena jer Ured za reviziju nije dobio traženu dokumentaciju, zbog čega je donesen Zaključak o privremenoj obustavi ove revizije, do stjecanja uvjeta za njen nastavak.

Od ožujka do kraja rujna 2022. godine izvršena je finansijska revizija 21 poduzeća u većinskom državnom vlasništvu, čiji su ukupno planirani prihodi iznosili cca 692.036.955 KM. **Ostvareni prihodi ovih poduzeća u 2022. godini iskazani su u iznosu od 638.339.608 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 636.516.645 KM.**

Pri izboru subjekata revizije prioritet je dan onima koji nisu ranije revidirani (8 poduzeća), te onima čija je djelatnost od ekonomskog značaja za FBiH (šumskogospodarska društva, komunalna poduzeća, poduzeća namjenske proizvodnje, aerodromi).

U nastavku je pregled revidiranih subjekata za 2022. godinu, s iskazanim ukupnim rashodima i izdacima u financijskim izvješćima, danim mišljenjima i brojem preporuka za 2022. godinu. Napominjemo da je u dosta izvješća skrenuta pažnja na određena pitanja koja nisu utjecala na dana mišljenja, ali su važna za korisnikovo razumijevanje izvješća. Ovo je posebno važno kod poduzeća u većinskom državnom vlasništvu, kod kojih je za značajna pitanja potrebno uključivanje osnivača, a na koja sama poduzeća ne mogu utjecati.

(u KM)

Redni broj	Subjekti revizije	Rashodi i izdaci	Dano mišljenje		Broj danih preporuka
			o financijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima	
1	2	3	4	5	6
1.	ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići	32.978.628	Negativno	Negativno	27
2.	UNIS „GINEX“ d.d. Goražde	42.005.100	S rezervom	S rezervom	9
3.	BINAS d.d. Bugojno	7.694.746	Negativno	Negativno	29
4.	KJKP VIK d.o.o. Sarajevo	66.786.459	Negativno	S rezervom	25
5.	JP Međunarodni aerodrom Tuzla d.o.o.	9.269.974	Negativno	Negativno	25
6.	KJP „Sarajevo-šume“ d.o.o. Sarajevo	16.861.967	Negativno	Negativno	24
7.	JP „Međunarodna zračna luka – Aerodrom Mostar“ d.o.o. Mostar	3.406.054	Negativno	S rezervom	12
8.	Energoinvest d.d. Sarajevo	173.079.679	Negativno	S rezervom	17
9.	Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa „BH GAS“ d.o.o. Sarajevo	50.482.740	S rezervom	S rezervom	11
10.	JP Vodovod Tuzla	15.103.295	S rezervom	S rezervom	18
11.	JP ŠGD „Šume Hercegovačko-neretvanske“ d.o.o. Mostar	700.585	S rezervom	Negativno	15
12.	JP „Visoko Ekoenergija“ d.o.o. Visoko	4.481.935	S rezervom	S rezervom	18
13.	JP „Grijanje“ d.o.o. Zenica	13.296.522	S rezervom	S rezervom	12
14.	JKP „Vodograd“ d.o.o. Prozor – Rama	2.927.058	S rezervom	S rezervom	20
15.	JKP Komunalno d.o.o. Livno	3.363.859	S rezervom	Negativno	23

16.	JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj	18.262.993	S rezervom	Negativno	22
17.	JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo	60.473.932	S rezervom	S rezervom	15
18.	KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo	101.526.611	S rezervom	S rezervom	10
19.	Tehnički remontni zavod d.d. Hadžići	1.866.783	Negativno	S rezervom	19
20.	JKP Vodovod d.o.o. Cazin	4.611.842	S rezervom	S rezervom	16
21.	JP ViK d.o.o. Zenica	7.335.883	S rezervom	S rezervom	10
UKUPNO		636.516.645			377

U izvršenim revizijama utvrđeni su određeni propusti i nepravilnosti za koje su dane odgovarajuće preporuke. Nalazi konstatirani kod većeg broja subjekata su:

- Veći broj poduzeća nije uspostavio odgovarajući sustav unutarnjih kontrola po COSO modelu.
- Prilikom sastavljanja financijskih izvješća nisu dosljedno primjenjivane odredbe Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS).
- Trogodišnji plan nije sačinjen u skladu sa Zakonom o javnim poduzećima.
- Prijem zaposlenika nije vršen u skladu sa Zakonom o radu s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju, niti je primjena izuzeća kod zapošljavanja shodno Uredbi o postupku prijema u radni odnos ispoštovana u potpunosti.
- Ugovori o djelu zaključivani su za sistematizirana radna mjesta.
- Za isplaćene plaće nisu blagovremeno uplaćene obveze po temelju doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, zdravstvo i nezaposlenost, što nije u skladu sa Zakonom o doprinosima, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa i Zakonom o javnim poduzećima.
- Nisu vršena rezerviranja po temelju sudskih sporova u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva.
- Za potraživanja starija od godinu dana nije vršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti.
- Na datum bilance nije vršena ocjena umanjenja vrijednosti imovine, odnosno procjena nadoknadive vrijednosti imovine u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje imovine.
- Nije vršen obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

- Popis imovine i obveza nije izvršen detaljno i sveobuhvatno u svim poduzećima, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.
- Bilješke uz finansijska izvješća nisu sastavljane u skladu s točkom 25 MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća, s obzirom na to da menadžment pri sastavljanju finansijskih izvješća nije procijenio i objavio sposobnost poduzeća da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju.
- Nabave roba, usluga i radova nisu vršene u potpunosti u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama i provedbenim aktima.
- Kod vodovodnih poduzeća konstatirani su značajni gubici na mreži prilikom isporuke vode krajnjim kupcima, što ukazuje na bespravne priključke i druge probleme na mreži pri snabdijevanju vodom.
- Veliki dio revidiranih komunalnih poduzeća ne raspolaže dokazima o statusu vlasništva nad nekretninama u posjedu, a posebno nad komunalnom infrastrukturom.

2.5. PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ RANIJE PROVEDENIH FINANCIJSKIH REVIZIJA

Ured za reviziju prvi put je proveo osam praćenja postupanja po preporukama iz ranijih finansijskih revizija.

Obavljen je uvid u aktivnosti koje su subjekti poduzeli na implementaciji danih preporuka od objave konačnog izvješća do 30. 6. 2022. godine, te su doneseni zaključci o postupanju po preporukama.

Izvršena je ocjena postupanja po preporukama, koja je klasificirana prema sljedećim kategorijama:

- realizirana preporuka
- djelomično realizirana preporuka
- nerealizirana preporuka
- preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja

Red. br.	Subjekti revizije	Godina za koju je vršena finansijska revizija	Broj danih preporuka	Postupanje po preporukama danim u izvješćima u prethodnim godinama			
				Realizirano	Djelomično	Nerealizirano	Bez ocjene/neprovodivo
1.	RMU „Breza“ d.o.o. Breza	2016.	18	1	4	13	0
			100%	6%	22%	72%	0%
2.	RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica	2016.	19	2	4	12	1
			100%	11%	21%	63%	5%
3.	RMU „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik	2016.	14	2	3	9	0
			100%	14%	21%	64%	0%
4.	„Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje	2017.	14	1	3	10	0
			100%	7%	21%	71%	0%
5.	Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	2016.	24	17	3	1	3
			100%	71%	13%	4%	13%
6.	Javna ustanova „Opća bolnica Konjic“	2019.	25	13	6	4	2
			100%	52%	24%	16%	8%
7.	Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški	2019.	11	7	3	1	0
			100%	64%	27%	9%	0%
8.	Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić	2020.	28	8	11	7	2
			100%	29%	39%	25%	7%
UKUPNO			153	51	37	57	8

S obzirom na to da je praćenjem postupanja po preporukama utvrđeno da:

- u promatranom razdoblju kod većine subjekata značajan broj preporuka nije realiziran,
- ili da subjekti nisu postupili u skladu s člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestili o poduzetim radnjama radi premašivanja nepravilnosti identificiranih u revizijskom izvješću,
- te da Parlamentarno povjerenstvo nije razmatralo ili nije sačinilo izvješće koje bi bilo upućeno na Parlament FBiH,

u ovim izvješćima dane su dodatne preporuke revidiranim subjektima i Parlamentarnom povjerenstvu, s ciljem bolje implementacije preporuka i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

2.6. OBAVLJANJE PRETHODNIH FINACIJSKIH REVIZIJA ZA 2022. GODINU

Plan revizije za 2022/2023. donesen je 22. 12. 2022, kojim je predviđeno obavljanje 103 revizije za 2022. godinu, što je do sada najveći planirani broj, i 12 praćenja postupanja po preporukama iz izvješća o finacijskoj reviziji iz prethodnih godina. Plan je dostavljen Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju i objavljen na internetskoj stranici Ureda za reviziju.

Od listopada 2022. do kraja siječnja 2023. godine obavljene su prethodne revizije sljedećih subjekata:

Redni broj	Naziv subjekta
Korisnici Proračuna FBiH	
1.	Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
2.	Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine
3.	Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
4.	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova
5.	Federalno ministarstvo pravde
6.	Federalno ministarstvo financija
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
8.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija
9.	Federalno ministarstvo zdravstva
10.	Federalno ministarstvo trgovine
11.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja
12.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
13.	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida obrambeno-oslobodilačkog rata
14.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta
15.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
16.	Federalno ministarstvo kulture i sporta
17.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica
18.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
19.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma
20.	Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom
21.	Federalna uprava policije
22.	Federalni zavod za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje
23.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH
24.	Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine
25.	Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine
Kantoni i institucije kantona, gradovi i općine	
1.	Bosansko-podrinjski kanton Goražde
2.	Hercegbosanska županija

3.	Tuzlanski kanton
4.	Zeničko-dobojski kanton
5.	Županija Posavska
6.	Ministarstvo financija Hercegovačko-neretvanskog kantona
7.	Ministarstvo financija Kantona Sarajevo
8.	Ministarstvo financija Unsko-sanskog kantona
9.	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona
10.	Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo
11.	Kantonalna uprava civilne zaštite Tuzla
12.	Grad Bihać
13.	Grad Ljubuški
14.	Grad Visoko
15.	Grad Živinice
16.	Općina Breza
17.	Općina Bugojno
18.	Općina Bužim
19.	Općina Centar Sarajevo
20.	Općina Domaljevac – Šamac
21.	Općina Donji Vakuf
22.	Općina Fojnica
23.	Opština Glamoč
24.	Općina Jajce
25.	Općina Ključ
26.	Općina Olovo
27.	Općina Prozor – Rama
28.	Općina Ravno
29.	Općina Stari Grad Sarajevo
30.	Općina Trnovo

Redni broj**Zavodi, fondovi i javne ustanove**

1.	Federalni zavod za zapošljavanje
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona
4.	Zavod za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona/kantona Središnja Bosna
5.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona
6.	Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona
7.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona
8.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske
9.	Zdravstvena ustanova Dom zdravlja Cazin
10.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać

11.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla
12.	Javna ustanova Dom zdravlja „Dr. Isak Samokovlija“ Goražde
13.	Javna ustanova Dom zdravlja Kiseljak
14.	Javna ustanova Dom zdravlja Konjic
15.	Dom zdravlja Livno
16.	Dom zdravlja Ljubuški
17.	Dom zdravlja Odžak
18.	Javna ustanova Dom zdravlja „Stari Grad“ Mostar
19.	Dom zdravlja Tomislavgrad
20.	Javna ustanova Dom zdravlja Zavidovići
21.	Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Živinice
22.	Klinički centar Univerziteta u Sarajevu
23.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar
24.	Javna ustanova „Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“
25.	Služba za upošljavanje Županije Posavske
26.	Financijsko-informatička agencija
27.	Javna ustanova „Studentski centar“ Sarajevo
28.	Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju

Redni broj**Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu**

1.	Javno poduzeće „Autoceste Federacije BiH“ d.o.o. Mostar
2.	Javno poduzeće „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo
3.	Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar
4.	Igman d.d. Konjic
5.	ISKRAEMECO Sarajevo d.o.o. Sarajevo
6.	Javno poduzeće „Komunalno“ d.o.o. Grude
7.	Javno poduzeće „Lokom“ d.o.o. Sarajevo
8.	Javno poduzeće Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo
9.	Javno poduzeće za gradski prijevoz putnika „Mostar Bus“ d.o.o. Mostar
10.	Javno poduzeće Nacionalni park „Una“ d.o.o. Bihać
11.	Operator – Terminali Federacije BiH d.o.o. Sarajevo – konsolidirana izvješća
12.	Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići
13.	Union Banka d.d. Sarajevo
14.	Zrak d.d. Sarajevo
15.	Javno poduzeće „9. septembar“ d.d. Srebrenik
16.	Javno komunalno poduzeće „Čistoća“ d.o.o. Široki Brijeg
17.	Kantonalno javno komunalno poduzeće „Pokop“ d.o.o. Sarajevo
18.	Javno komunalno poduzeće Pannonica d.o.o. Tuzla
19.	Javno komunalno poduzeće „Visoko“ d.o.o. Visoko

S 31. 1. 2023. godine **izvršene su sve prethodne revizije, izuzev jedne, i za svaku je poslano pismo menadžmentu**, u kojima je ukazano na uočene nepravilnosti u sustavu unutarnjih kontrola i knjigovodstvenom evidentiranju, koje se mogu otkloniti do sačinjavanja finansijskih izvješća.

Revizija Union Banke d.d. Sarajevo nije izvršena zbog nastalog ograničenja djelokruga revizije, odnosno nemogućnosti pristupa dokumentaciji Banke. Zbog toga donesen je Zaključak o privremenoj obustavi ove revizije o čemu su obaviješteni kantonalno i federalno tužilaštvo, Parlament FBiH, Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju, Vlada FBiH i Federalno ministarstvo financija.

3. REVIZIJA UČINKA

U 2022. godini objavljeno je šest izvješća revizije učinka. Tri su se odnosila na provedene revizije, a preostala tri na praćenja realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvješća. Provedena je predstudija i glavna studija za paralelnu reviziju koja se realizira u suradnji s DRI Crne Gore, te predstudija za jednu novu reviziju učinka, koje će se realizirati u 2023. godini.

Shodno članku 14. Zakona o reviziji, Ured za reviziju ima pravo izvršiti pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti s kojima ta institucija koristi svoje resurse i o tome izvješćuje javnost na način koji određuje ovaj Zakon.

INTOSAI-jevi standardi vrhovnih revizijskih institucija (u daljnjem tekstu: ISSAI) principe ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti definiraju na sljedeći način:¹⁵

Ekonomičnost

Svođenje troškova resursa na najmanju moguću mjeru

Efikasnost

Najbolje moguće korištenje raspoloživih resursa

Efektivnost

Ispunjavanje postavljenih ciljeva i postizanje predviđenih rezultata

Glavna pitanja kojima se bavi revizija učinka su:¹⁶

- Da li se rade prave stvari?
- Da li se stvari rade na pravi način?
- Ako nije tako, koji su razlozi?

Prvo pitanje odnosi se na efektivnost ili utjecaj na društvo. Drugo pitanje ispituje realiziraju li se aktivnosti ili mjere na najjeftiniji i najbolji način uzimajući u obzir raspoložive resurse, te ispituje ekonomičnost ili efikasnost poduzetih aktivnosti ili mjera.

Revizija učinka treba doprinijeti boljim javnim uslugama, kvalitetnijem trošenju javnog novca i većem stupnju transparentnosti i javne odgovornosti.

¹⁵ ISSAI 300.11

¹⁶ INTOSAI GUID 3910 – Building a Performance Audit Function

Proces revizije učinka sastoji se od četiri glavne faze:

➤ Planiranje

Planiranje u reviziji učinka sastoji se od strateškog, godišnjeg, te planiranja na razini individualne revizije.

U okviru strateškog planiranja utvrđuju se potencijalne oblasti i prioriteti rada u razdoblju od više godina.

Godišnjim planom utvrđuje se broj revizija učinka koje će se obaviti u jednoj godini, njihovo trajanje i ostale značajne aktivnosti.

Planiranje individualnih revizija vrši se na temelju godišnjeg plana. Individualne revizije se, shodno usvojenoj metodologiji, planiraju u fazi predstudije. Svrha predstudijskog istraživanja je da se utvrdi mogućnost za provođenje glavne studije, te identificira revizijski problem, cilj, subjekti i kriteriji revizije, te metodologija koja će se koristiti u glavnoj studiji.

Kao rezultat predstudije sačinjava se memorandum s planom rada, koji odobrava generalni revizor. Plan rada treba omogućiti provođenje revizije na efikasan, ekonomičan i efektivan način.

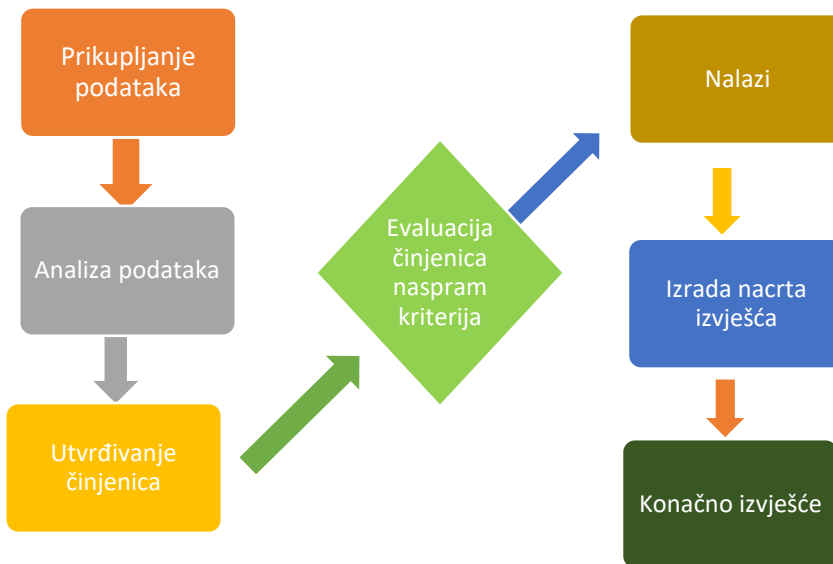
Kada se na temelju predstudije ocijeni da se glavna studija ne može ili ne treba provesti, donosi se memorandum o odustajanju od glavne studije, koji sadrži rezultate predstudije i razloge zbog kojih revizija neće biti izvršena.

➤ Obavljanje revizije (glavna studija)

Svrha glavne studije je prikupiti i analizirati potrebne podatke, ocijeniti činjenice naspram utvrđenih kriterija, te izraditi nacrt izvješća. Ova faza počinje donošenjem odluke o provođenju glavne studije. Zadatak timova za reviziju je prikupljanje dovoljnih, relevantnih i pouzdanih dokaza koji podržavaju nalaze. Neophodan je profesionalni stav i prosudba revizora, kako bi kvaliteta i kvantiteta prikupljenih dokaza pružila odgovore na revizorska pitanja te omogućila izvođenje adekvatnih zaključaka i davanje preporuka.

Metode koje se koriste u reviziji učinka manje su standardizirane nego u financijskoj reviziji i mogu se razlikovati od revizije do revizije. Primjenjuju se različite metode društvenih nauka, poput upitnika, intervjua, fokus grupa, te kvantitativne i kvalitativne metode¹⁷ analize podataka.

Proces izvršenja revizije prikazan je u grafikonu:

➤ Izvješćivanje

Rezultati rada revizije učinka objavljuju se u izvješću. Njegova svrha je da rezultate revizije predstavi zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, subjektu revizije i javnosti na objektivan i pouzdan način. Sadržaj izvješća može se razlikovati od revizije do revizije, u zavisnosti od teme koja se obrađuje. Za razliku od financijske revizije, u izvješćima revizije učinka ne daje se mišljenje, nego se na temelju nalaza izvode zaključci koji pružaju odgovor na postavljena revizijska pitanja. Nalazi i zaključci trebaju se bazirati na dokazima i biti jasno razgraničeni u izvješću.

¹⁷ Naprimjer analiza trendova, regresivna analiza, DEA metoda, te kvalitativne metode analize dokumentacije i intervjua

Nacrt izvješća se, shodno Zakonu o reviziji, dostavlja subjektima na očitovanje, nakon čega se sačinjava konačno izvješće. U skladu s člankom 16. Zakona o reviziji, Ured u roku od 30 dana od završetka revizija dostavlja konačna izvješća revidiranim institucijama i Parlamentu FBiH. Izvješća se u isto vrijeme dostavljaju i Vladi i Predsjedniku FBiH.

Svako izvješće se, uz prigodno saopćenje za javnost, objavljuje na internetskoj stranici Ureda za reviziju. Preporuke dane u objavljenim izvješćima evidentiraju su u Registru preporuka revizije učinka, koji je također objavljen na internetskoj stranici Ureda.

➤ Praćenje realizacije preporuka

Izvješćivanje o naknadnim mjerama koje su poduzete u pogledu nalaza i preporuka revizije predstavlja način da se osigura da oni koji su zaduženi za upravljanje javnim sektorom izvršavaju svoje odgovornosti i poduzimaju odgovarajuće korektivne mjere.¹⁸

Praćenje realizacije preporuka revizije učinka predstavlja važan dio revizijskog postupka, predviđen ISSAI standardima. Riječ je o korisnom alatu za jačanje utjecaja revizije i unapređenje budućeg rada. Predstavlja završnu fazu u revizijskom ciklusu, koja se provodi s namjerom osiguranja povratnih informacija o realizaciji danih preporuka. Prilikom praćenja provjerava se da li su subjekti u razumnom razdoblju adekvatno riješili probleme i nedostatke ustanovljene revizijom.¹⁹ Cilj je potaknuti mehanizme odgovornosti i tako dovesti do veće realizacije preporuka.

Shodno usvojenoj metodologiji, Ured za reviziju na temelju odluke o provođenju praćenja realizacije preporuka određuje izvješće revizije učinka čije preporuke će biti predmet praćenja, tim i dinamiku praćenja. Podaci i informacije o aktivnostima poduzetim s ciljem realizacije preporuka prikupljaju se putem upitnika. Također, vrši se detaljna analiza relevantne regulative i dokumentacije koju dostavljaju subjekti revizije kako bi dokazali poduzete aktivnosti.

Prije sačinjavanja konačnog izvješća, nacrti se dostavljaju subjektima revizije na komentar. Konačno izvješće o praćenju dostavlja se istim subjektima kao i izvješća o provedenim revizijama, te se uz saopćenje za javnost objavljuje na internetskoj stranici Ureda.

Nakon objave izvješća, Registar preporuka se ažurira podacima o statusu realizacije preporuka.

¹⁸ INTOSAI P-12

¹⁹ ISSAI 3000.136

3.1. OBAVLJANJE REVIZIJE UČINKA U 2022. GODINI

U 2022. godini, u skladu s Planom i programom rada, objavljeno je šest izvješća revizije učinka, od čega su tri o temama koje do sada nisu bile predmet revizije, dok su se tri odnosila na praćenje realizacije preporuka.

Pregled objavljenih izvješća revizija učinka:

Red. br.	Naziv izvješća revizije učinka	Datum objave
1.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka“	23. 3. 2022.
2.	Efikasnost drugostupanskih organa u postupanju po žalbama	11. 4. 2022.
3.	Efikasnost lokalne uprave u rješavanju zahtjeva građana	23. 5. 2022.
4.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Efikasnost stečajnog postupka u Federaciji Bosne i Hercegovine“	24. 6. 2022.
5.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Uspostava i funkcioniranje unutarnje revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine“	24. 10. 2022.
6.	Upravljanje robnim rezervama u Federaciji Bosne i Hercegovine	15. 12. 2022.

3.1.1. REVIZIJA UČINKA – NOVE TEME

S obzirom na nadležnost Ureda, izuzetno je širok dijapazon tema kojima se bavi revizija učinka, te se njome obuhvaćaju aktivnosti subjekata javnog sektora na svim razinama vlasti u FBiH. U posljednjim godinama posebna pažnja posvećena je aktualnim krizama koje potresaju našu zemlju i svijet, kao i ispunjenju Ciljeva održivog razvoja UN-a.

Sektor za reviziju učinka je u 2022. godini okončao glavne studije „Efikasnost drugostupanskih organa u postupanju po žalbama“ i „Efikasnost lokalne uprave u rješavanju zahtjeva građana“, koje su započele u 2022. godini. Također, provedena je predstudija, glavna studija i izvješćivanje za reviziju učinka „Upravljanje robnim rezervama u Federaciji Bosne i Hercegovine“.

Provedene revizije obuhvatile su 40 subjekata, a dano je 37 preporuka upućenih na 50 subjekata, što je prikazano u tabeli:

R. br.	Revizija učinka	Subjekti revizije	Broj subjekata obuhvaćenih revizijom	Broj subjekata kojima su dane preporuke	Broj danih preporuka	Vremenski obuhvat revizije
1.	Efikasnost drugostupajnskih organa u postupanju po žalbama	Federalno ministarstvo financija Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida obrambeno-oslobodilačkog rata Federalno ministarstvo pravde	3	3	12	2016–2020.
2.	Efikasnost lokalne uprave u rješavanju zahtjeva građana	26 općina/gradova ²⁰ Federalno ministarstvo pravde Federalno ministarstvo prometa i komunikacija Generalno tajništvo Vlade FBiH	29	29	15	2018–2020.
3.	Upravljanje robnim rezervama u Federaciji Bosne i Hercegovine	Federalna direkcija robnih rezervi Kantonalna direkcija robnih rezervi Bosansko-podrinjskog kantona Direkcija za robne rezerve Hercegbosanske županije Direkcija za robne rezerve Kantona Sarajevo	8	18 ²¹	10	2019–2021.

²⁰ Novi Grad Sarajevo, Travnik, Tešanj, Sanski Most, Vitez, Novo Sarajevo, Orašje, Odžak, Grude, Teočak, Bosanski Petrovac, Doboju-Jug, Ravno, Glamoč, Foča, Kreševo, Trnovo, Tuzla, Zenica, Mostar, Cazin, Živinice, Livno, Široki Brijeg, Čapljina, Goražde

²¹ Preporuka vezana za unapređenje regulatornog okvira je, pored Vlade FBiH koja je bila subjekt revizije, dana vladama kantona u FBiH koje nisu bile izravno obuhvaćene revizijom s obzirom na njihove nadležnosti u predlaganju kantonalnih zakona.

		Kantonalna direkcija robnih rezervi Tuzlanskog kantona Poljoprivredni zavod Unsko- sanskog kantona Kantonalna direkcija robnih rezervi Zeničko- dobojskog kantona Vlada FBiH				
UKUPNO			40	50	37	

Po okončanju glavnih studija za sve tri revizije organizirane su fokus grupe na koje su pozvani svi subjekti revizije. Fokus grupa je kvalitativna metoda koja se koristi u reviziji učinka kako bi se subjekti upoznali s preliminarnim nalazima revizije. Na ovaj način pružena je prilika subjektima revizije i ostalim zainteresiranim stranama da daju svoj doprinos u svrhu što kvalitetnije prezentacije revizijskih tema.

Prilikom sačinjavanja konačnih izvješća posebna pažnja posvećena je izvješću „Upravljanje robnim rezervama u Federaciji Bosne i Hercegovine“, s obzirom na to da su prilikom provođenja ove revizije korišteni podaci koji su, prema postojećim zakonima o robnim rezervama, označeni kao državna tajna. U skladu s člankom 45. Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, Ured za reviziju pripremio je Izvješće kao povjerljivu informaciju i dostavio ga Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju. S ciljem informiranja javnosti o ovoj reviziji, sačinjena je i objavljena skraćena verzija izvješća koja ne sadrži povjerljive informacije. Na ovaj način Ured je potvrdio svoju relevantnost i aktualnost u razdoblju krize, te je ukazao na značaj jačanja odgovornosti, transparentnosti i integriteta u ovom izazovnom razdoblju.

Izvješća revizije učinka koja su objavljena u 2022. godini dobro su prihvaćena u medijima i bila su predmet brojnih medijskih članaka.

Najvažniji nalazi iz objavljenih izvješća revizije učinka:

- Utvrđena su značajna kašnjenja u rješavanju žalbi u drugostupanjskom upravnom postupku iz nadležnosti ministarstava obuhvaćenih revizijom. Federalno ministarstvo financija je u promatranom razdoblju, od ukupnog broja riješenih žalbi, svega 1% riješilo u zakonskom roku, dok je Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida obrambeno-oslobodilačkog rata 44% žalbi riješilo u zakonskom roku.
- Nadležna ministarstva ne prate podatke o tome kolika su kašnjenja u rješavanju žalbi. Također, nisu osigurala unutarnji nadzor i izvješćivanje o rješavanju upravnih stvari kako bi omogućila definiranje odgovarajućih mjera za unapređenje efikasnosti u ovoj oblasti.

Izostao je i odgovarajući nadzor Federalnog ministarstva pravde, kako bi se osiguralo rješavanje po žalbama u skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku i odgovarajuće izvješćivanje u ovoj oblasti.

- Gradovi i općine u Federaciji BiH nisu osigurali brzo i jednostavno podnošenje zahtjeva, niti je osigurano rješavanje zahtjeva građana u propisanim rokovima.
- U gradovima i općinama nisu uvedene elektronske usluge niti su poduzimane potrebne aktivnosti kako bi se ranjivim skupinama stanovništva, kojima je potrebna posebna pomoć, olakšao pristup informacijama i predaja zahtjeva.
- U Federaciji BiH nisu uspostavljene odgovarajuće regulatorne i institucionalne pretpostavke za efikasno upravljanje robnim rezervama. Pitanje tajnosti podataka o robnim rezervama nije uređeno na odgovarajući način, zbog čega temeljni podaci o robnim rezervama nisu dovoljno transparentni.
- Nabave robnih rezervi nisu bile efikasne i u pojedinim direkcijama vršene su po izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavama. Nisu osigurane dovoljne količine roba koje bi omogućile direkcijama blagovremeno interveniranje robnim rezervama u za to predviđenim situacijama.
- U promatranom razdoblju revizije, kao i u ranijim godinama, direkcije nisu intervenirale robnim rezervama radi stabilizacije tržišta.

3.1.2. REVIZIJA UČINKA – PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA

U 2022. godini izvršeno je praćenje realizacije preporuka iz tri ranije objavljena izvješća revizije učinka. Analizirane su aktivnosti 30 subjekata revizije na realizaciji ukupno 32 dane preporuke.

R. B.	Izvješće o praćenju realizacije preporuka revizije učinka	Godina kada je provedena revizija	Broj subjekata obuhvaćenih praćenjem	Broj preporuka koje su bile predmet praćenja
1.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Uspostava i funkcioniranje unutarnje revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine“	2016.	4	13
2.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka“	2019.	15	13
3.	Praćenje realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Efikasnost stečajnog postupka u Federaciji Bosne i Hercegovine“	2020.	11	6
UKUPNO			30	32

Status realizacije preporuka po subjektima revizije učinka „**Uspostava i funkcioniranje unutarnje revizije u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine**“:

Subjeki odgovorni za realizaciju preporuka	Broj preporuka koje su provedene	Broj preporuka koje su djelomično provedene	Broj preporuka za koje su pokrenute početne aktivnosti	Broj preporuka koje nisu provedene	Ukupan broj preporuka po subjektu
1. Parlament FBiH	1	-	-	-	1
2. Vlada FBiH	1	1	-	-	2
3. Federalno ministarstvo financija	2	1	-	-	3
4. Centralna harmonizacijska jedinica	2	2	-	-	4
5. Rukovoditelji institucija javnog sektora	-	1	2	-	3

Status realizacije preporuka po subjektima revizije učinka „**Aktivnosti nadležnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine na smanjenju zagađenosti zraka**“:

Subjeki odgovorni za realizaciju preporuka	Broj preporuka koje su provedene	Broj preporuka koje su djelomično provedene	Broj preporuka za koje su pokrenute početne aktivnosti	Broj preporuka koje nisu provedene	Ukupan broj preporuka po subjektu
1. Parlament FBiH	1	-	1	-	2
2. Vlada FBiH	-	-	1	-	1
3. Federalno ministarstvo okoliša i turizma	2	1	2	2	7
4. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	-	-	-	1	1
5. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo	2	-	-	-	2
6. Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona	1	-	1	-	2
7. Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona	1	1	-	-	2

8. Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša Hercegovačko-neretvanskog kantona	-	1	-	1	2
9. Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša Hercegbosanske županije	-	1	-	1	2
10. Ministarstvo prometa, veza i zaštite okoliša Županije posavske	-	1	-	1	2
11. Federalni hidrometeorološki zavod	1	1	-	-	2
12. Federalna uprava za inspeksijske poslove	-	1	-	-	1
13. Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Zeničko-dobojskog kantona	-	1	-	-	1
14. Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Tuzlanskog kantona	-	1	-	-	1
15. Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo	-	1	-	-	1

Status realizacije preporuka po subjektima revizije učinka „Učinkovitost stečajnog postupka u Federaciji Bosne i Hercegovine“:

Subjekti odgovorni za realizaciju preporuka	Broj preporuka koje su provedene	Broj preporuka koje su djelomično provedene	Broj preporuka za koje su pokrenute početne aktivnosti	Broj preporuka koje nisu provedene	Ukupan broj preporuka po subjektu
1. Federalno ministarstvo pravde	2	-	-	-	2
2. Općinski sud u Sarajevu	-	4	-	-	4
3. Općinski sud u Zenici	1	3	-	-	4
4. Općinski sud u Tuzli	3	1	-	-	4
5. Općinski sud u Mostaru	-	2	1	1	4
6. Općinski sud u Bihaću	-	4	-	-	4
7. Općinski sud u Goraždu	-	3	-	1	4
8. Općinski sud u Travniku	2	2	-	-	4
9. Općinski sud u Širokom Brijegu	-	4	-	-	4
10. Općinski sud u Livnu	1	3	-	-	4
11. Općinski sud u Orašju	-	3	-	1	4

Krajem 2022. godine Sektor za reviziju učinka započeo je praćenje realizacije preporuka iz Izvješća: „**Uspostavljanje efikasnog sustava planiranja i donošenja strategija Federacije Bosne i Hercegovine**“, koje će biti okončano u 2023. godini.

3.2. PROVOĐENJE NOVIH PREDSTUDIJA

U 2022. godini potpisan je **Memorandum o suradnji** za provođenje paralelne revizije s Državnom revizorskom institucijom Crne Gore na temu „Zaštita rijeka u FBiH“, kojim je predviđeno da potpisnici izvrše vlastite revizije u skladu s mandatom i ciljevima, a da se suradnja odvija u duhu povjerenja i otvorenosti. U 2022. godini provedena je predstudija i glavna studija, a procedura okončanja nacрта izvješća i izvješćivanje o ovoj reviziji realizirat će se u 2023. godini.

- ✓ Paralelna revizija predstavlja način razvijanja kapaciteta revizije učinka i priliku za jačanje kompetentnosti, profesionalnosti, održivosti i inovativnosti. Također, razmjena znanja i naučenih lekcija kroz projekte paralelne revizije širi horizonte i otvara novi pogled na djelovanje institucija javnog sektora. Važnost suradnje s vrhovnim revizijskim institucijama iz drugih zemalja u duhu je *Limske deklaracije* u dijelu proširivanja međunarodne razmjene iskustava, te predstavlja temelj razvoja revizijske struke i razumnu opciju za vrhovne revizijske institucije koje žele imati važnu ulogu u budućnosti.

Također, provedena je predstudija za reviziju učinka „Upravljanje ljudskim resursima u domovima zdravlja“, koja će biti okončana u 2023. godini.

4. RAZVOJ, METODOLOGIJA I UPRAVLJANJE KVALITETOM

U Sektoru za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom u 2022. godini aktivnosti su bile usmjerene na izradu i unapređenje metodologije rada u financijskoj i reviziji učinka, organizaciju interne obuke revizorskog osoblja i provođenje kontrole kvaliteta svih revizorskih izvješća, nacрта i konačnih. U kontinuitetu se vršilo praćenje INTOSAI Okvira profesionalnih objava te ažurirali prijevodi standarda.

U oblasti metodologije, aktivnosti su se odnosile na:

- usklađivanje metodologije i radnih dokumenata za financijsku i reviziju učinka sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava;
- usklađivanje forme i sadržaja izvješća o financijskoj reviziji za 2021. godinu;
- praćenje implementacije metodologije financijske i revizije usklađenosti i usklađivanje sa zahtjevima i potrebama iskazanim u tijeku revizija;
- izradu procedura za praćenje procesa revizije;
- ažuriranje metodologije za reviziju i procedura za 2022. godinu, uključujući formiranje novih pregleda u skladu s potrebama izvješćivanja.

U oblasti kontrole kvaliteta prioritet je dan unapređenju i primjeni metodologije za kontrolu kvaliteta financijske i revizije učinka. Aktivnosti su bile usmjerene na kontrolu u tijeku izvršenja financijske i revizije učinka (tzv. vrući pregled) i u fazi izvješćivanja o izvršenoj reviziji. Sektor je izvršio vrući pregled svih sačinjenih prijedloga tema, predstudijskih memoranduma, pisama menadžmentu, nacрта i konačnih izvješća o financijskim i revizijama učinka. Zbog ograničenih ljudskih resursa, odnosno angažiranja cjelokupnog raspoloživog revizorskog osoblja na realizaciji Plana revizija za 2021/2022, u 2022. godini nije izvršena planirana kontrola osiguranja kvaliteta (tzv. hladni pregled) financijske revizije.

Poslovi razvoja odnose se na obuke i stručno usavršavanje revizorskog i ostalog osoblja. Sektor je u najvećem dijelu imao koordinirajuću ulogu u raznim internim i eksternim obukama. Kao i prethodnih godina, prije završne revizije, u veljači 2022. organizirana je interna obuka za financijske revizore koja je obuhvatila sve revizijske standarde potrebne za izvršenje revizije, kao i oblast metodologije za izvršenje i izvješćivanje o obavljenoj reviziji. Tijekom cijelog procesa revizija, kao vid kontrole kvaliteta, organizirane su prezentacije i rasprave između revizora i menadžmenta Ureda, na kojima se transparentno raspravljalo o nalazima financijske i revizije učinka. Revizori za financijsku reviziju tijekom godine sudjelovali su na eksternim stručnim seminarima iz oblasti računovodstva, revizije i financijskog izvješćivanja. Uspješno je završeno sudjelovanje četiri revizora u pilot-programu profesionalne edukacije revizora vrhovnih revizijskih institucija (PESA-P) u organizaciji INTOSAI razvojne inicijative (IDI). Također, tri revizora ispred Ureda odabrana su za sudioništvo u obuci „EU Scheme for Young Professionals“, koja je uspješno okončana. Revizori učinka su redovno sudjelovali i na regionalnim sastancima i radionicama o rodnoj ravnopravnosti koje je organizirao UN Women, kao i na webinarima iz oblasti digitalizacije javne uprave u organizaciji SIGMA-e. Rukovoditelji sektora za reviziju bili su panelisti na Prvom kongresu javnog sektora u organizaciji Revicon, gdje su prezentirane koristi, izazovi i iskustva u provođenju revizije učinka.

Sektor je tijekom godine sudjelovao i u:

- unapređenju i dopuni novim podacima uspostavljenih baza podataka (Registar subjekata revizije, Registar propisa, Registar preporuka financijske revizije i Registar preporuka revizije učinka);
- sačinjavanju odgovarajućih izvješća na temelju podataka iz uspostavljenih baza;
- kontinuiranom ažuriranju i izmjeni metodologije, radnih dokumenata, procedura i formi izvješća;
- izradi, na temelju pojedinačnih izvješća revizora, izvješća za planirane i ostvarene revizor sate;
- izradi pregleda i analiza u kojima su sadržani podaci o obavljenim revizijama (dana mišljenja, broj preporuka, tim koji je obavio reviziju, temelje za dana mišljenja, analiza postupanja po preporukama iz prethodne godine, kumulativni pregled o obavljenim revizijama od početka rada Ureda za reviziju i drugi pregledi);
- kreiranju registara preporuka za financijsku i reviziju učinka, koji se redovno ažuriraju nakon izmjena u procesu revizija i objavljuju se na internetskoj stranici.

5. OSTALE AKTIVNOSTI

5.1. FINACIJE I RAČUNOVODSTVO

U skladu s Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2022. godinu, u dijelu koji se odnosi na planirane aktivnosti Odjeljenja za financijsko-računovodstvene poslove svi radni zadaci izvršeni su blagovremeno i prema važećim zakonskim propisima.

U propisanim rokovima i shodno metodologiji sačinjeni su i nadležnim institucijama dostavljeni:

- godišnji, kvartalni i mjesečni financijski planovi za 2022. godinu,
- tromjesečna financijska izvješća o izvršavanju proračuna za 2022. godinu, mjesečni i godišnji statistički podaci o radnicima, mjesečni i godišnji podaci o isplaćenim plaćama i druga propisana izvješća,
- Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2023. – 2025. godine,
- Nacrt proračuna za 2023. godinu i projekcije za 2023. i 2025. godinu,
- Godišnje financijsko izvješće za 2021. godinu.

Obavljena je kontrola, obrada i knjiženje svih financijskih transakcija i stvorenih obveza za 2022. godinu u poslovnim knjigama Ureda za reviziju po zaprimljenim računima, blagajničkim izvješćima, izdanim nalozima za službena putovanja i drugim knjigovodstvenim dokumentima. Izvršena je obrada, kontrola i obračun i isplata plaća i drugih naknada zaposlenika Ureda za reviziju za 2022. godinu.

Menadžmentu Ureda dostavljeni su na odobravanje svi akti koji su vezani za realizaciju radnih zadataka Odjeljenja u formi zakonskih i internih izvješća i analiza. Za financiranje rada Ureda za reviziju za 2022. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 5.452.903 KM.

Izvršenje proračuna Ureda za 2022. godinu ostvareno je 79% u odnosu na odobrena sredstva. U skladu sa zakonskim propisima, u tijeku godine izvršene su dvije preraspodjele sredstava s ekonomskog koda 821300 – Nabava opreme, na proračunski kod 831500 – Nabava stalnih sredstava u obliku prava, u ukupnom iznosu od 28.000 KM. Preraspodjela je odobrena Rješenjem Federalnog ministarstva financija broj: 06-11-3-5-2892/22 od 14. 4. 2022. i Rješenjem broj: 06-11-3-5-2892-2/22 od 11. 8. 2022. godine.

U tabeli je prikaz izvršenja proračuna u odnosu na odobrena sredstva po glavnoj grupi konta:

R. B.	Konto	Opis	Odobreni proračun za 2022. godinu	Izvršenje za 2022. godinu	Indeks (5/4) x 100
1	2	3	4	5	6
1.	611	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.975.397	3.406.957	86
1.1.	6111	Bruto plaće i naknade plaće	3.599.398	3.048.796	85
1.2.	6112	Naknade troškova zaposlenih	375.999	358.161	95
2.	612	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	377.936	324.595	86
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	873.230	495.434	57
3.1.	6131	Putni troškovi	192.280	120.999	63
3.2.	6132	Izdaci za energiju	86.170	78.569	91
3.3.	6133	Izdaci za komunalne usluge	75.400	55.710	74
3.4.	6134	Nabava materijala i sitnog inventara	72.050	60.171	84
3.5.	6135	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	35.450	29.998	85
3.6.	6136	Unajmljivanje imovine i opreme	195.000	18.850	10
3.7.	6137	Izdaci za tekuće održavanje	52.500	34.175	65
3.8.	6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa	21.100	12.604	60
3.9.	6139	Ugovorene i druge posebne usluge	143.280	84.358	59
3.10.	6139	Ugovorene i druge posebne usluge – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	0	0	0
3.11.	6139	Izmirenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju – Izvansudska nagodba	0	0	0
4.	614	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	20.000	13.400	67
4.1.	6141	Tekući transferi drugim razinama vlasti	20.000	13.400	67
4.2.	6148	Drugi tekući rashodi – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	0	0	0
4.3.	6148	Drugi tekući rashodi – Izdaci za izmirenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju – Izvansudska nagodba	0	0	0
5.	821	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	206.340	89.180	43
5.1.	8213	Nabava opreme	144.840	31.237	22
5.2.	8215	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	61.500	57.943	94
UKUPNO			5.452.903	4.329.566	79

5.2. LJUDSKI RESURSI, PRAVNI I OPĆI POSLOVI

Odjeljenje za pravne i opće poslove i ljudske resurse obavljalo je stručne pravne poslove; davana je pravna podrška revizorima; vršena je izrada općih akata, obligacijskih ugovora i ugovora o radu, odluka, rješenja i drugih pojedinačnih akata; planirane su i provedene javne nabave, te su vršeni drugi pravni poslovi u skladu s potrebama službe i po nalogu menadžmenta.

U 2022. godini kontinuirano i blagovremeno je vođena personalna evidencija, formirani su i čuvani personalni dosjei, vršeno je kancelarijsko i arhivsko poslovanje, organiziranje i vođenje biblioteke, upravljanje i prijevoz službenim vozilima Ureda za reviziju i drugi opći poslovi shodno potrebama službe.

Po pitanju javnih nabava, tijekom proračunske 2022. godine uspješno su provedeni i realizirani skoro svi planirani postupci, kao što su: nabava goriva za službena vozila, nabava namještaja, kancelarijskog materijala, kompjuterskog materijala, nabava licenci Office 365 i nabava licenci za Microsoft softver, usluge hotelskog smještaja, usluge osiguranja imovine, zaposlenika i službenih vozila, usluge održavanja i servisiranja i usluge registracije motornih vozila, usluge sistematskog pregleda zaposlenika, štamparske i knjigovezačke usluge, telekomunikacijske i usluge održavanja opreme. Zbog porasta cijena određenih roba i usluga i u 2022. godini, za određene postupke nabava sredstva su preraspodijeljena s drugih stavki: nabava namješta i nabava putničkog motornog vozila, dok su postupci nabave kompjuterske opreme, higijenskog materijala, kompjuterskog materijala (tonera i kertridža) i štamparskih i knjigovezačkih usluga ponavljani. Postupak nabave putničkog motornog vozila nije realiziran s obzirom na to da u dva postupka nije bilo dostavljenih ponuda, a u jednom postupku nabave ugovor je zaključen, ali je zbog kašnjenja u isporuci raskinut. Obavještenja o postupcima nabava blagovremeno su objavljivana na Portalu Agencije za javne nabave. Plan nabava i njegove izmjene, kao i odluke o postupcima nabava, objavljivi su na internetskoj stranici Ureda za reviziju.

Po pitanju ljudskih resursa, shodno Zakonu o reviziji i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, za izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Ureda za reviziju predviđeno je ukupno 145 izvršitelja, tako da je, pored generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, utvrđen potreban broj od 143 izvršitelja, od toga za poslove revizije 121 izvršitelj, a za administrativne poslove 22 izvršitelja.

U tabeli je pregled broja popunjenih radnih mjesta na 31. 12. 2022. godine:

Organizacijska jedinica/radno mjesto	Popunjeno izvršitelja
Generalni revizor	1
Zamjenik generalnog revizora	1
Kabinet generalnog revizora	3

Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom	5
Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH	10
Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina	12
Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova i agencija	11
Sektor za finansijsku reviziju javnih poduzeća	10
Sektor za reviziju učinka	11
Odjeljenje za informacijske tehnologije	2
Odjeljenje za pravne i opće poslove i ljudske resurse	6
Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove	3
Ukupno:	75 + 1 pripravnik

Jačanje kadrovskih kapaciteta jedan je od strateških ciljeva koje Ured za reviziju u narednom razdoblju treba ostvariti kako bi se omogućilo povećanje obima revizija.

Tijekom godine Ured je napustilo šest zaposlenika, od kojih tri po temelju stjecanja uvjeta za odlazak u mirovinu. U skladu s odobrenim sredstvima, u 2022. godini provedeno je sedam konkursnih procedura za popunu upražnjenih radnih mjesta i tri oglasne procedure:

Konkursi za popunu upražnjenih radnih mjesta			
Redni broj	Datum konkursa	Broj pozicija raspisanih konkursom	Broj primljenih zaposlenika
1	7. 2. 2022.	7	1
2	6. 5. 2022.	12	3
3	2. 8. 2022.	13	2
4	19. 10. 2022.	9	4
UKUPNO		41	10
Konkursi za prijem pripravnika			
Redni broj	Datum konkursa	Broj pozicija raspisanih konkursom	Broj primljenih pripravnika
1	15. 6. 2022.	4	2
2	17. 10. 2022.	4	1
3	5. 12. 2022.	3	2
UKUPNO		11	5

Oglasi za popunu upražnjenih radnih mjesta			
Redni broj	Datum oglasa	Broj pozicija raspisanih oglasom	Broj primljenih zaposlenika
1	13. 6. 2022.	1	Niko nije primljen
2	15. 9. 2022.	1	Niko nije primljen
3	5. 12. 2022.	1	Niko nije primljen
UKUPNO		3	0

U radni odnos primljeno je pet novih zaposlenika po konkursu raspisanom 5. 12. 2020. godine i po jednoj konkursnoj proceduri iz 2021. godine, i to jedan revizor za financijsku reviziju, jedan revizor za reviziju učinka, dva mlađa revizora za financijsku reviziju i jedan pomoćni revizor za financijsku reviziju.

U tijeku 2021. godine dva lica su primljena na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa. Na ovaj način Ured za reviziju nastoji omogućiti mladima prvo radno iskustvo. **Iako se proračunom odobravaju sredstva za zapošljavanje, Ured je i u 2022. godini bio suočen s izazovima prilikom zapošljavanja stručnog kadra s obzirom na to da veliki broj kandidata ne ispunjava kriterije u pogledu adekvatnih certifikata (ovlašteni revizori, IT revizori) i radnog iskustva.** Nedostaje i kadra s posebnim vještinama i kompetencijama za rad u reviziji učinka. Zbog toga plan zapošljavanja nije u potpunosti ispunjen, što utječe na obim aktivnosti.

U tijeku 2022. godine raspisana su ukupno **četiri oglasa za izbor i imenovanje ravnatelja odjela za unutarnju reviziju javnih poduzeća**, shodno ovlaštenju generalnog revizora, prema Zakonu o javnim poduzećima u FBiH, i to za: Javno poduzeće „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo; Javno poduzeće „Međunarodni aerodrom Tuzla“ d.o.o. Živinice; Javno poduzeće „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo i Rudnik mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići.

Ured je tijekom godine nastojao riješiti i problem nedovoljnog smještaja u Sarajevu, ali adekvatno rješenje nije nađeno.

5.3. INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

U oblasti informacijskih tehnologija Ured za reviziju provodi Strateški plan razvoja informacijskih sustava za razdoblje 2016. – 2020. godine, koji je usvojio Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH s ciljem iznalaženja adekvatnih IT rješenja za podršku procesima VRI. U Strateškom planu predviđena je implementacija softvera AMS za upravljanje procesom revizije.

Ured u okviru zajedničkog projekta s VRI u BiH iznalazi rješenja za AMS. S tim u vezi VRI BiH je aplicirala za financijska sredstva u okviru Strateškog planskog dokumenta za IPA II za oblast Demokracija i upravljanje za izradu sustava za upravljanje revizijom sve četiri vrhovne revizijske institucije. Financijska sredstva u iznosu od cca 1.750.000 EUR odobrena su u 2020. godini i potpisan je financijski sporazum između EU Povjerenstva i Bosne i Hercegovine. U izvještajnoj godini Koordinacijski odbor VRI u BiH imenovao je radnu grupu za pripremu i realizaciju projekta AMS, sastavljenu od predstavnika sve četiri VRI.

Radna grupa je održala dva sastanka na kojima je usuglašeno da se od predstavnika EU Povjerenstva traži razdvajanje projektnih zadataka od drugog sudionika u projektu MFT-a BiH zbog razlika u predmetu nabave, kao i razdvajanje po fazama implementacije AMS-a (mapiranje procesa, nabava izrade softvera i edukacija korisnika) zbog međusobne vremenske uvjetovanosti faza implementacije AMS-a. Prema raspoloživim informacijama, prvi zahtjev je odobren, a odobravanje razdvajanja po fazama je u tijeku. Nastavak aktivnosti na izradi projektnih zadataka i ostale aktivnosti na implementaciji slijede u 2023. godini. Dinamika njihovog provođenja bit će definirana akcijskim planom projekta.

Implementacijom integralnog softverskog rješenja za upravljanje procesom revizije, osim boljeg kvaliteta revizije, osigurat će se bolje planiranje resursa u procesu revizije, kao i oslobađanje vremena revizorima za vršenje poslova koji donose novu vrijednost.

Do nabave adekvatnog integralnog softverskog rješenja za podršku revizije koriste se parcijalna rješenja: za organiziranje i arhiviranje radne i elektronske dokumentacije subjekata revizije koriste se kolaboracijske platforme i resursi u „oblaku“, kao i funkcionalnosti operativnih sustava u lokalnoj IT infrastrukturi, interno izrađeni registar subjekata revizije, te baze preporuka financijske revizije koje se redovno ažuriraju. Pripremljena je kolaboracijska platforma za novi revizijski ciklus i kreirane su nove biblioteke i folderi.

U proračunu izvještajne godine planirana su sredstva za nadogradnju IT infrastrukture s ciljem pripreme za implementaciju AMS-a, kao i zamjene amortizirane opreme. Nakon analize mogućih rješenja i dobiti od implementacije softvera za podršku procesu protokola i arhive, koje su provedene u prethodnoj godini, nije bilo daljnjih aktivnosti.

Radi osiguranja neprekidnosti i kvaliteta ključnih IT servisa, Odjeljenje za IT prati ažuriranje softvera operativnih sustava, servera i desktopa, postavlja centralizirane antivirusne zaštite, te administrira i pruža stručnu podršku zaposlenima. Za održavanje funkcionalnosti hardverskih i sustavnih komponenti angažiraju se vanjske informatičke firme.

Pored ovih aktivnosti, u Odjeljenju se vrši formatiranje i objava na internetsku stranicu svih revizorskih izvješća izrađenih u tijeku godine, medijskih saopćenja i drugih sadržaja.

Redovno se objavljuju sadržaji i informacije na intranet, vrše se elektronske pripreme za štampu revizorskih izvješća, izvješća o aktivnostima, planova i ostalih materijala.

6. SURADNJA I KOMUNIKACIJE

Na polju međunarodne i lokalne suradnje i komunikacija u tijeku 2022. godine Ured za reviziju nastojao je biti prisutan i sudjelovati u svim važnim događajima koji imaju za cilj da povećaju javnu odgovornost i svijest o reviziji.

6.1 LOKALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

U skladu sa strateškim opredjeljenjima, Ured za reviziju uspostavio je suradnju s ekonomskim fakultetima Univerziteta u Sarajevu, Mostaru i Bihaću. Potpisani su **memorandumima o suradnji** s ovim fakultetima, kojima se uređuju međusobni ciljevi i suradnja, koji se zasnivaju na principima partnerstva, transparentnosti i međusobnog informiranja. U skladu s potpisanim memorandumom s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, započeto je pružanje stručne prakse studentu u područnom uredu u Mostaru.

Predstavnici Ureda za reviziju (menadžment i revizorsko osoblje) sudjelovali su i na brojnim događajima, te su tako nastojali biti prisutni u okruženju i doprinijeti važnim temama. Održani su brojni sastanci, neki u organizaciji Ureda, a neki u organizaciji trećih strana, a značajniji su izdvojeni u nastavku.

- ✓ Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru bio je domaćin IX Susreta katedri za računovodstvo ekonomskih fakulteta zemalja regije, koji su održani u srpnju 2022. godine. Tema susreta bila je „**Stanje i perspektive računovodstvene profesije u zemljama jugoistočne Europe – Stabilnost u neizvjesnosti**“, u okviru koje je fokus bio na ulozi računovodstva i financija u uvjetima neizvjesnosti u kojima se nalazi globalna ekonomija i BiH. Skupu su prisustvovali profesori ekonomskih fakulteta iz BiH i zemalja regije, kao i predstavnici Ureda za reviziju. Žarište diskusije bilo je međunarodno iskustvo kreiranja nastavnog plana i programa posebne akademske obuke za revizore javnog sektora. Sudionništvo na skupu bila je prva aktivnost koja se realizirala u okviru potpisanog Memoranduma o suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru.
- ✓ S ciljem unapređenja utjecaja revizije javnog sektora u FBiH, veće implementacije preporuka i promoviranja principa otvorenosti i odgovornosti, predstavnici Ureda za reviziju sudjelovali su na **Prvom kongresu javnog sektora** u Neumu, u rujnu, koji je organizirala konzultantska kuća Revicon. Teme obuhvaćene kongresom bile su: poslovanje javnog sektora, unutarnje financijske kontrole i računovodstvo i revizija. U okviru sesije „Računovodstvo i revizija“ moderator i panelisti bili su predstavnici Ureda. Cilj sesije bilo je upoznavanje s radom Ureda, ključnim fazama financijske i revizije učinka, te s najvažnijim nalazima revizije.
- ✓ Centri civilnih inicijativa, uz podršku Švedskog veleposlanstva, organizirali su panel diskusiju na temu: **Unapređenje javne revizije na lokalnoj razini**, koja je održana u prosincu u Zenici, na kojoj je panelistica bila predstavnicom Ureda za reviziju.

Po pitanju međunarodne suradnje, u tijeku godine predstavnici Ureda sudjelovali su na:

- ✓ regionalnoj radionici „**Praćenje implementacije revizorskih preporuka**“ u Podgorici, koja je održana u ožujku u organizaciji Državne revizorske institucije Crne Gore, a uz podršku Vestminsterske fondacije za demokraciju. Sudionici regionalne konferencije bili su predstavnici vrhovnih revizijskih institucija iz Belgije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Republike Albanije, Republike Slovenije, Sjeverne Makedonije i Velike Britanije. Temeljni cilj regionalne radionice bila je razmjena iskustava i najboljih praksi vrhovnih revizijskih institucija u praćenju revizijskih preporuka;
- ✓ seminaru na temu „**Financijska kontrola u vrijeme digitalnih promjena – prevazilaženje internih i eksternih izazova**“, koji je organizirala Europska organizacija regionalnih revizijskih institucija (EURORAI) u svibnju u Frankfurtu. Domaćin seminaru bio je Revizorski sud regije Hessen iz Njemačke. Prisustvovalo je više od 90 sudionika iz revizijskih institucija koje su članice EURORAI-ja, a govornici su bili iz Austrije, Francuske, Njemačke, Norveške, Škotske, Španjolske i Švicarske. Održane su tri sesije s fokusom na interne i eksterne izazove digitalizacije i revizije koje su izvršene na temu digitalizacije;
- ✓ webinaru koji je organizirala Svjetska banka na temu „**Globalna praksa u reviziji lokalne samouprave**“. Webinaru su, pored predstavnice Ureda za reviziju i predstavnika Svjetske banke, prisustvovali predstavnici članica EUROSAI Task Force on Municipality Audit – EUROSAI Radne grupe za reviziju općina (EUROSAI TFMA), predstavnici državnih revizijskih institucija Libije i Tunisa i drugi. Diskutirano je o značaju decentralizacije i ulozi eksterne revizije u jačanju sustava odgovornosti lokalnih vlasti, razmijenjena su iskustva o unapređenju procesa revizije jedinica lokalne samouprave i koordinaciji aktivnosti različitih javnih institucija;
- ✓ **studijskoj posjeti institucijama Republike Austrije**, koju je organizirala Agencija Ujedinjenih naroda za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena (UN WOMEN) u okviru regionalnog projekta UN Women „Transformativno financiranje za rodnu ravnopravnost ka transparentnijem, inkluzivnijem i odgovornijem upravljanju na Zapadnom Balkanu“ (2020–2024);
- ✓ seminaru „**Digitalizacija pružanja javnih usluga i administracije u općinama**“ i **Šestom godišnjem sastanku EUROSAI TFMA – EUROSAI Radne grupe za reviziju općina**, u Vilniusu (Litva) u listopadu, u organizaciji VRI Republike Litve. Događaju je prisustvovalo preko 100 predstavnika iz 27 europskih vrhovnih revizijskih institucija i drugih relevantnih organizacija. Na seminaru, o digitalnoj tranziciji europskih lokalnih i regionalnih vlasti, ključnim pokretačima i tehnologijama u nastajanju, te inteligentnim uslugama govorile su predstavnice Vijeća europskih općina i regija (CEMR), Udruženja općina i regija Finske, te Grada Vilniusa. Panel-diskusija održana je na temu „Digitalizacija javnih usluga u općinama: Da li je više izazov ili mogućnost za rast“, nakon koje su uslijedile radionice o studijama slučaja i primjerima dobre prakse, grupne diskusije i prezentacija rezultata diskusija.

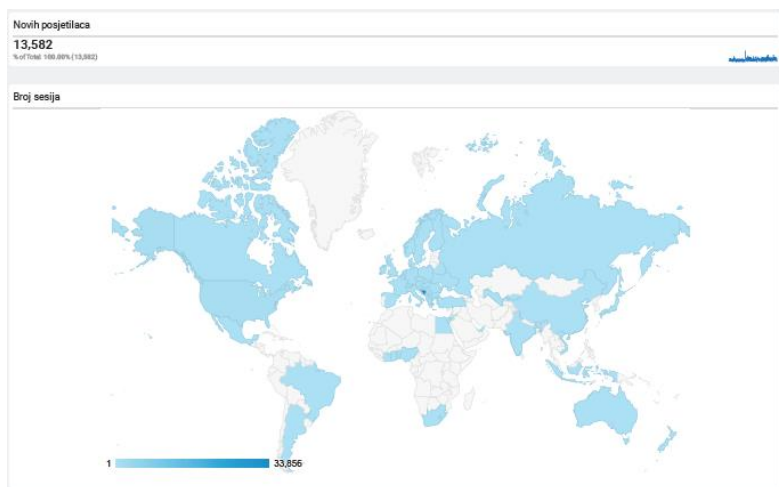
Na Šestom godišnjem sastanku EUROSAI TFMA prezentirani su rezultati okončanih aktivnosti, kao i aktivnosti koje su u tijeku. Održane su diskusije i predložene nove aktivnosti za Nacrt plana rada za 2023. godinu;

- ✓ **XI Kongresu i Generalnoj skupštini EURORAI-ja** na Palma de Majorki, Španjolska, u organizaciji Ureda za reviziju Balearskih otoka i Generalnog tajništva EURORAI-ja u listopadu 2022. godine. Kongresu je prisustvovalo više od 90 sudionika iz revizijskih institucija iz 13 zemalja članica EURORAI-ja. Kongres je održan u tri sesije, i to financijska kontrola i evaluacija zdravstvenih politika, revizija bolnica i revizije učinka u sektoru javnog zdravstva, a panelisti su bili iz Austrije, Francuske, Njemačke, Škotske, Španjolske i Velsa;
- ✓ **XXIV Međunarodnom kongresu vrhovnih revizijskih institucija (INCOSAI)** u Rio de Janeiru, u organizaciji brazilskog Federalnog računskog suda (TCU) u studenom 2022. godine. Kongres je okupio preko 700 sudionika iz 196 zemalja članica INTOSAI-ja i drugih međunarodnih organizacija. U okviru Kongresa održana je 76. sjednica Upravnog odbora, opće plenarne sjednice, sastanci Komiteta za profesionalne standarde, Komiteta za izgradnju kapaciteta i Komiteta za razmjenu znanja;
- ✓ sastanku u Sarajevu, u srpnju, s Državnom revizorskom institucijom Crne Gore povodom potpisivanja **Memoranduma o suradnji za provođenje paralelne revizije učinka o temi „Upravljanje rijekama“**.

6.1. EKSTERNA KOMUNIKACIJA

Javnost je bila blagovremeno upoznata s revizorskim izvješćima, koji su bili popraćeni saopćenjima. Posebno u razdoblju objave revizorskih izvješća, mediji su pokazali veliko interesiranje za nalaze revizije, a članci su arhivirani na intranetu Ureda.

Posjećenost internetske stranice Ureda tijekom 2022. godine bila je izuzetno dobra, s prosječno **1.198,3** novih posjetitelja mjesečno i **13.582** ukupno u godini, što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Ukupan broj sesija tijekom godine također je povećan i iznosio je **33.856** širom svijeta, što je prikazano na mapi u nastavku.

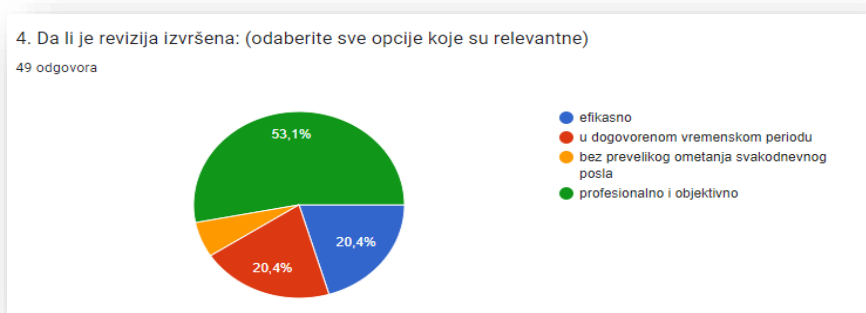

Izvešće o posjećenosti za 2022, izvor: Google analytics

Tijekom godine kontinuirano je vršena nadogradnja i obogaćivanje internetske stranice Ureda. Postavljena su brojna saopćenja za javnost, informacije o održanim seminarima, diskusijama i suradnji s drugim međunarodnim organizacijama (INTOSAI, EUROSAI). Značajniji medijski prilogi o objavljenim izvješćima postavljeni su odjeljku „Ured u medijima“.

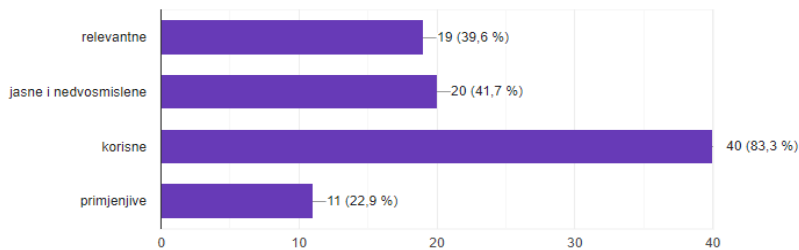
6.1.1. UPITNIK SUBJEKATA FINACIJSKE REVIZIJE

Provedena je četvrta godišnja **anketa subjekata revizije** radi poboljšanja komunikacije i kvaliteta revizijskog rada. Upitnik je poslan svim subjektima koji su bili predmetom financijske revizije za 2021. godinu. Pored pitanja o provođenju revizija, komunikaciji i jasnoći danih preporuka, tražene su sugestije za poboljšanje. **Odgovori na upitnik pokazali su da su subjekti revizije zadovoljni načinom komunikacije i provođenjem revizije.** Dane su i određene sugestije koje će se uzeti u obzir u narednom ciklusu.

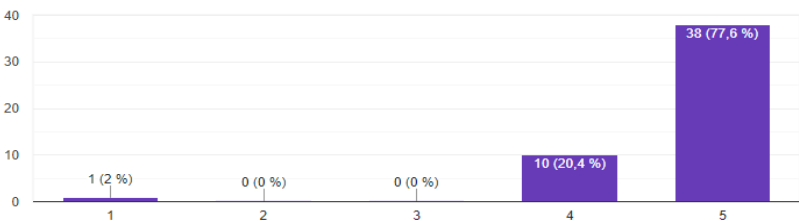
9. Da li su date preporuke u izvještaju?

48 odgovora

12. Da li je revizorski tim pokazao dovoljno stručnosti, znanja i kompetencija?

49 odgovora

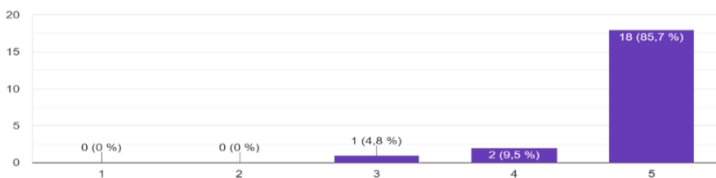

6.1.2. UPITNIK SUBJEKATA REVIZIJE UČINKA

Provedena je druga anketa subjekata revizije učinka radi poboljšanja komunikacije i kvaliteta revizijskog rada. Anektiranje je izvršeno na uzorku subjekata koji su u 2022. godini obuhvaćeni revizijama učinka i praćenjem realizacije preporuka. Upitnici su dostavljeni na ukupno 45 subjekata (26 obuhvaćenih revizijama i 19 obuhvaćenih praćenjem realizacije preporuka). Odgovore je dostavilo 25 subjekata. Pored pitanja o provođenju revizija, komunikaciji i jasnoći danih preporuka, tražene su sugestije za poboljšanje. Odgovori na upitnik pokazali su da su subjekti revizije generalno zadovoljni načinom komunikacije i provođenjem revizije.

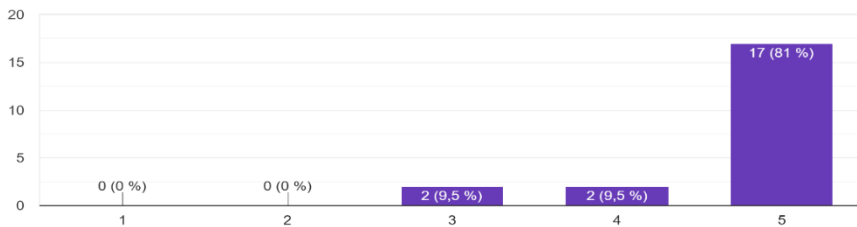
3. Ocijenite profesionalnost i kvalitetu komunikacije sa revizorima tokom obavljanja revizije :

21 odgovor

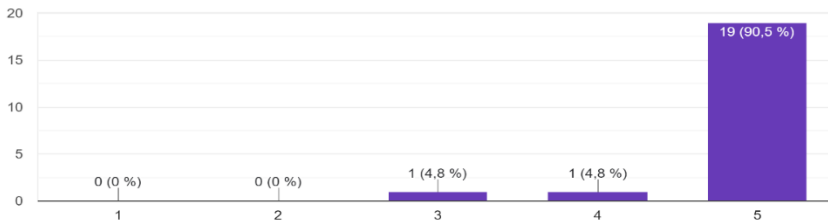
10. Da li je izvještaj o reviziji jasan i razumljiv?

21 odgovor

11. Da li je revizija provedena objektivno i da li je bila zasnovana na relevantnim revizorskim dokazima?

21 odgovor

3. Da li je praćenje realizacije preporuka izvršeno: (odaberite opcije koje su relevantne)

11 odgovora

7. KOORDINACIJSKI ODBOR VRHOVNIH INSTITUCIJA ZA REVIZIJU

Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju,²² koji čine generalni revizori i zamjenici tri vrhovne revizijske institucije u BiH,²³ tijekom 2022. godine nastavio je s poslovima iz svoje nadležnosti.²⁴

Održavani su zajednički sastanci i sjednice u sjedištima VRI, odnosno u Sarajevu, Mostaru, Banjoj Luci, Brčkom i Bihaću, i tako su koordinirane aktivnosti revizijskih ureda u Bosni i Hercegovini.

U 2022. godini donesen je Plan rada i održano osam sjednica Koordinacijskog odbora, na kojima su, između ostalog:

- ✓ razmatrani zapisnici sa sjednica,
- ✓ razmjenjivana iskustva u provođenju revizija,
- ✓ razmatrani izazovi u radu i način njihovog premošivanja,
- ✓ razmatrane zajedničke obuke na razini Koordinacijskog odbora,
- ✓ utvrđivane teme i dinamika aktivnosti radnih grupa Koordinacijskog odbora,
- ✓ podnesena izvješća s međunarodnih aktivnosti, te je razgovarano o novitetima u revizijskoj praksi.

---

²² U daljnjem tekstu: Koordinacijski odbor

²³ Ured za reviziju institucija BiH, Ured za reviziju institucija u FBiH i Kancelarija za reviziju javnog sektora Republike Srpske. Kancelarija za reviziju Brčko distrikta BiH je pridružena članica.

²⁴ Nadležnosti Koordinacijskog odbora su:

- a) uspostavljanje konzistentnih vodiča i uputstava zasnovanih na INTOSAI revizijskim standardima;
- b) razmjena profesionalnih iskustava i težnja ka osiguranju konzistentnog kvaliteta revizije;
- c) organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti sva tri ureda za reviziju;
- d) dodjeljivanje revizijske odgovornosti za zajedničke aktivnosti;
- e) određivanje zastupanja u međunarodnim tijelima.

8. REZIME

U ovom Izvješću dan je uvid u rad Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine tijekom 2022. godine. O radu Ureda javnost je bila kontinuirano i blagovremeno upoznata.

Tijekom godine započeta je realizacija plana revizija za 2022/2023, uvedeni su noviteti u radu – sve to kako bi Ured demonstrirao svoju relevantnost i pokrenuo promjene u životima građanki i građana.

U narednoj godini nastavit ćemo biti predani ostvarenju planiranih ciljeva kako bismo demonstrirali važnost za građane u skladu s INTOSAI-jevim principima i smjernicama.

Broj: 04-04-1-757/23

Sarajevo, 28. 2. 2023. godine

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.